

Дзеці беларускіх топ-чыноўнікаў: ад эканамістаў да дыпламатаў

НЕЗАЛЕЖНАЯ
ГАЗЕТА

№ 7 (892) 18 лютага 2015

www.nn.by

Наша Ніва

П Е Р Ш А Я Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

Заснаваная ў лістападзе 1906. Адноўленая ў маі 1991. Выдавец:
Прыватнае прадпрыемства «Суродзічы». Выходзіць штотыднёва, у серады

«Наша Ніва» сабрала інфармацыю пра дзяцей і ўнукаў
найвышэйшых урадоўцаў. Дзе яны вучыліся і дзе
працуюць цяпер?

Старонкі 4—5

«А ўсе зразумелі»

Пяцьдзясят адценняў Мінскага саміту. Што засталася па-за ўвагай тэлевізійных навін. **Старонка 3.**

«Ничто на земле не проходит бесследно»:
ЕС унёс у чорны спіс Іосіфа Кабзона

Старонка 7

12 урокаў беларускага войска

Старонка 14

**Канечне
падпісвайся!**

«Наша Ніва»
з'яўляецца
ў кіёсках
у чацвер.
На газету можна
і падпісацца —
глядзі
старонку 2.

Беларускамоўная маці: Вырасціць сына, які размаўляе на «матчынай» мове, аказалася задачай нерэальнай

Дома малы чуў і беларускую, і рускую мову, але зонт называў парасонам, а замест складанага слова «велосипед» казаў «ровар». Руская мова ў першую чаргу была мовай мультфільмаў, якія па-беларуску ніхто не агучвае. У два з паловай года мы пайшлі ў дзіцячы садок: у нашым раёне Мінска ясельныя групы толькі рускамоўныя.

Беларускі лагaped і беларуская мова

Пра гэту праблему чытаць не даводзілася, а закрануць яе варта. Старэйшы сын займаўся з трэма лагapedамі і ў адказ на папярэджанне, што мама размаўляе па-беларуску, праз некалькі тыдняў даводзілася чуць катэгарычную парадку: «Общайтесь с ребенком на русском языке, не надо его пугать!»

Трэба адзначыць, што ў час медыцынскіх кансультацый ніхто не звязваў затрымку ў развіцці маўлення з двухмоўем у сям'і. Да гэтага часу ў Беларусі нямае дзяцей расце ў сям'ях, дзе нехта размаўляе прынамсі на трасянцы, што ў прынцыпе не замінае моўнаму развіццю, хаця і адбіваецца на вымаўленні. На занятках з лагapedам пераходзілі хутчэй на беларускі «акцэнт», а беларускія словы. На выяву пегуха сын казаў «пегень», замест сапогов — боты, замест цветка — кветка.

«Пусть ребенок научиться слушать и правильно произносить звуки, а когда вырастет — будет говорить, как ему нравится». Пры гэтым мяккае -ць у дзеясловах ці адсутнасць гукі -й у канчатках прыметнікаў мужчынскага роду нязменна выпраўлялася як памылка. Чаму менавіта на рускіх словах мы павінны вучыцца размаўляць? Ці існуюць праграмы навучання для дзяцей-білінгваў, якія часцей чуць беларускую, чым рускую мову?

Гэтыя пытанні так і застаюцца без адказу: магчыма, у нашай краіне існуюць спецыялісты, якія карэктна працуюць з дзецьмі-білінгвамі і арыентуюцца на практыку замежных калег, — але мы таго лагapedа не адшукалі.

На паведамленне пра тое, што дзіця расце ў сям'і з «матчынай» беларускай мовай ніхто з педагогаў не рэагаваў адмоўна. «По-белорусскому разговариваете? Это хорошо. Ну заходи в группу, завтрак остывает». За чатыры гады дзіцячых садкоў выхавацелі пры мне ніколі не звярнуліся да сына па-беларуску, ніколі ў размове са мной ці з ім не перайшлі на беларускую мову. У лагapedычнай групе няма заняткаў па беларускай мове і нават на навагодніх

TUT.BY

ранішніх ніколі не давялося пачуць беларускі вершык ці песеньку. Нібыта наш садок месціцца не ў Беларусі, а ў Смаленску ці Маскве, і даўно не існуе беларускай мовы ці нейкай там адметнай культуры.

Так мы і раслі без ніякай інклюзіі: «Кончится садик — пойдете в белорусскую гимназию, она ведь рядом!» — абнадзейвалі нас педагогі. Беларускаямоўная гімназія сапраўды знаходзіцца за некалькі прыпынкаў ад дома. Побач з ёю ёсць і беларускамоўны садок, да якога ўжо падрастаў малодшы сын.

Месцаў няма!

За паўгода да першага верасня я патэлефанавала дырэктару беларускамоўнай гімназіі, каб удакладніць, як і калі запісацца ў першы клас. Дырэктар паведаміў наступнае: «Спісы будучых першакласнікаў даўно складзены, бацькі ўжо два гады стаяць у чарзе. Па прাপісцы вы да нашай гімназіі не належыце, ідзіце ў найбліжэйшую школу, там беларуская мова таксама ёсць. А

Беларускія школы зачыняюцца як непатрэбныя, але трапіць у адзіную на раёне беларускую гімназію немагчыма

праз чатыры гады паступайце да нас!».

У раённы аддзел адукацыі быў дасланы электронны ліст, і ў адказе паведамлялася, што адзіная адукацыйная ўстанова, якая забяспечвае атрыманне адукацыі на беларускай мове, — гэта вышэйзгаданая гімназія. Адпаведна, ніякіх іншых беларускамоўных першых класаў у нашым раёне няма. Крыху пазней высветлілася, што ў беларускамоўны садок малодшага сына таксама не бяруць: месцаў няма, групы перапоўненыя.

Як гэта зразумець? Беларускаямоўныя адукацыйныя ўстановы зачыняюцца як непатрэбныя, але трапіць у адзіную на раёне беларускамоўную гімназію немагчыма, бо жадаючых больш, чым трэба.

Было б выдатна, каб у аддзеле адукацыі меўся спецыяліст, які збірае інфармацыю пра беларускамоўныя сям'і, падтрымлівае стасункі як з бацькамі, так і з дырэктарамі школ і дапамагае ў рэалізацыі канстытуцыйнага права на беларускамоўную адукацыю. Каб бацькоў сустракалі не спалоханымі вачыма, а добразычлівай размовай.

Што атрымалася?

Пакуль што мы пайшлі ў звычайную сярэднюю школу і ў звычайны садок. Настаўніца кажа, што сын — адзіны вучань у класе, які разумее беларускі тэкст і можа адразу адказаць на пытанні. Для астатніх простыя апавяданні

даводзіцца перакладаць са слоўнікамі. У свядомасці сына беларуская мова ляжыць пасіўным лексічным багажом, ён размаўляе па-руску. Лагapedычныя заняткі працягваюцца, і ён ужо правільна паўтарае словы «пуговица», «скворец» і «часовік».

Пасля вечаровага чытання народных казак ці сустрэчы з беларускамоўнымі сябрамі сын часам кажа «дабранач» ці «доброй раніцы». Але на просьбу «калі ласка, памый посуд» часта паведамляе:

— А ты скажы «пожалуйста» — тогда помою!

Калі ў сына кепскі настрой, ён часам пачынае злаваста: «Мама, разговаривай нормально, разговаривай, как все!» Магчыма, праз гадоў пяць ён зразуме, што беларуская мова — самая нармальная для жыхара нашай краіны.

Часта можна пачуць, што ў Беларусі ніхто не забараняе размаўляць па-беларуску — і гэта сапраўды так. Але вырасціць сына, які прынамсі дома размаўляе на «матчынай» мове, аказалася задачай нерэальнай. Калі мець больш часу, ды сродкаў, ды адзінае дзіця ў сям'і, вынікі маглі быць больш аптымістычнымі. Атрымліваецца, каб дзеці размаўлялі па-беларуску, трэба прыкладаць нямае намаганняў. І пры гэтым дакладна ўсведамляць, што калі праз пяць гадоў беларускамоўны сын адвучыцца і прыйдзе працаваць, яму ўсміхнуцца і скажуць: «Белорусский — очень хорошо. Но только не на работе. Правда?»

Алеся Лапіцкая, маці дваіх дзяцей; tut.by

Сцісла

П'яны муж забіў жонку манцёркай

Раніцай 16 лютага ў Брэсце ва ўласнай кватэры знойдзены труп 28-гадовай жанчыны са слядамі эбіцы. Яна знаходзілася ў адпачынку па доглядзе за дзіцем. Пасля сумеснага распіцця спіртных напояў яе манцёркай забіў муж. Падазраваны затрыманы.

Расейцы знайшлі бактэрыі ў прадукцыі «Санта Брэмар»

Пад увагу расійскіх кантрольных органаў трапіла філе слабасалёнай сэмт беларускай выптворчасці. У ім нібыта былі знойдзеныя бактэрыі лістэрыі. У сувязі з гэтым Рассельгаснагляд узмаціў лабараторны кантроль за пастаўкамі прадукцыі «Санта Брэмар».

Дэльта Янцыз стала першым у свеце гіганолісам

Вялікая Шанхайская агламерцыя дасягнула насельніцтва ў 100 мільёнаў чалавек. У яе ўваходзяць мегаполіс Шанхай з насельніцтвам у 24 млн чалавек, 8-мільённыя Нантунь і Ханчжоў ды два дзясяткі іншых мільённікаў. Рэгіён стаў эканамічнай сталіцай Кітая, яго сумарны ВУП перавысіў \$1 трыльён.

Найлепшага булачніка Францыі асудзілі за тое, што шмат працаваў

Стэфан Казнаў — уладальнік тэптула «Найлепшы багет — 2014» — атрымаў спаганне за тое, што занадта працаваў — яго булачная была адчынена сем дзён у тыдзень, а гэта па французскіх законах забаронена. Яго прымуслі зачыняць булачную па панядзелках.

Зарплата Глеба — \$135 тысяч

Паводле інфармацыі турэцкіх СМІ, заробак беларускага футбаліста Аляксандра Глеба ў турэцкім «Генчлербірлігі» складае каля \$135 тысяч на месяц. Апроч таго, за разрыв кантракта з папярэднім клубам, «Каньяспорам», Глеб атрымаў больш за 900 тысяч.

ЯМ, АА

Апытанні на nn.by

Ці бывалі Вы за мяжой у 2014 годзе?

Так	1116	63%
Так, але толькі ў Расіі	104	6%
Не	528	30%
Не памятаю	22	1%

Прагаласавала 1770 чалавек

Самае чытанае на nn.by за 11—17 лютага

1 16-гадзінныя мінскія перамовы скончыліся дамоўленасцю пра спыненне агню

2 Відэазапіс з кулуараў мінскіх перамоваў. Парашэнка: «Ён брудна гуляе»

3 Як журналісты тэлеканала «Расія-24» у Мінску закрылі рот

4 На перамовах у Мінску Лукашэнка паставіў Пуціна у няёмкае становішча

5 «Я не понимаю по-белорусски»

6 Жыхарка Мінска выказала стаўленне да аператара Lifepnews

7 Баевікі «Ісламскай дзяржавы» адрэзалі галовы 21 хрысціянину

8 Сяменчанка: У Логвінаве ідуць баі, украінцы спрабуюць разарваць «дэбальцаўскі кацёл»

9 Перакладчык Януковіча расказаў анекдатычную гісторыю, як той размаўляў з Абамам

10 Андрэй Макарэвіч падрыхтаваў Пуціну ў Мінску своеасаблівы сюрпрыз

Не ўсё ў жыцці апошні раз!

Афармленне падпіскі цяпер даступнае:

- праз сістэму «Інтэрнэт-падпіска» на сайце www.belpost.by;
- праз плацежна-даведкавыя тэрміналы;
- у аддзяленнях паштовай сувязі;
- дома, запрасіўшы паштальёна.

Выпісаць «Нашу Ніву» можна ў кожным паштовым аддзяленні. Падпісацца можна з любога месяца.

Індывідуальная падпіска на 2015 (індэкс у каталозе — **63125**) — **36 850 руб./месяц**

Атрымаць газету магчыма:

- па ўказаным адрасе (у паштовую скрыню);
- у абаненцкую скрыню або «Да запатрабавання» (у пунктах паштовай сувязі);

Для прадпрыемстваў на 2015 (індэкс — **631252**) — **44 214 руб./месяц**

- з рук у рукі (з дастаўкай да кватэры).
- Афармляючы падпіску на абаненцкую скрыню або «Да запатрабавання», можна скарыстацца зніжкай за дастаўку газеты.

Пяцьдзясят адценняў Мінскага саміту

«Наша Ніва» сабрала **самае цікавае**, што адбывалася на сустрэчы ў Мінску і ў яе кулуарах — у тым ліку тое, пра што не паведамляла тэлебачанне.

1. 16 гадзін доўжыліся перамовы Уладзіміра Пуціна, Пятра Парашэнкі, Ангелы Меркель і Франсуа Алянда ў мінскім Палацы Незалежнасці. Кіраўнікі чатырох краін дамаўляліся ад 18 гадзіны вечара да 10 гадзіны раніцы, без сну.

2. Лукашэнка сустрэаў і праважаў гасцей, але ў саміх перамовах удзелу не браў.

3. У інтэрнэце ўсё гадалі, ці глядзеў альбо слухаў Лукашэнка перамовы «нармандскай чацвёркі».

4. У першыя гадзіны Меркель і Алянд, відаць, спрабавалі зрабіць усё, каб Парашэнка і Пуцін пачалі хоць неяк размаўляць. Спачатку яны бегалі па палацы ў пошуках Пуціна. Потым вярнуліся да Парашэнкі, а Пуцін пазней далучыўся да іх.

5. У залу перамоваў Парашэнка ішоў у кампаніі Меркель і Алянда, а Пуцін — з Лукашэнкам.

6. Бакі дамовіліся аб спыненні агню ва Украіне ад 00:00 15 лютага.

7. Дасягнутая дамоўленасць аб вызваленні ўсіх закладнікаў. І ўсеагульнай амністыі.

8. Пятро Парашэнка даў гарантыю, што амністыя не будзе распаўсюджвацца на тых, хто збіў малайзійскі «Боінг».

9. Будзе ўтворана 140-кіламетровая буферная зона для ракетных сістэм залпавага агню.

10. Канчатковы дакумент налічвае 13 пунктаў.

11. Пункт 4 прадугледжвае наданне «ЛНР» і «ДНР» «асаблівага статусу», якога менавіта, пакуль не абгаворваецца. Гэтае рашэнне павінна прыняць Вярхоўная Рада. Фактычна, гэта прымушае Кіеў прызнаць дэ-факта кіраўніцтва «ЛНР» і «ДНР».

12. Украіна хацела, каб лінія размежавання была такой, пра якую дамаўляліся ў верасні. У той жа час Расія патрабавала, каб баевікі пакінулі сабе тэрыторыі, заваяваныя з верасня да лютага.

13. Расія настойвала, што ва Украіне няма расійскіх вайскоўцаў і тэхнікі.

14. У пэўны момант, пад ранак, украінскія журналісты атрымалі сігнал, што перамовы праваліліся. Яны сталі чакаць брыфінгу Пятра Парашэнкі, але праз паўгадзіны ім сказалі, што перамовы працягваюцца.

15. Міністр замежных спраў Украіны Павел Клімкін у пятніцу аб'явіў у кіеўскім парламенце: «Некалькі разоў падчас перамоваў было жаданне і ў нас, і ў нашых калег з Германіі і Францыі спыніць перамовы».

16. Пуцін першым па выніках перамоваў выйшаў да прадстаўнікоў СМІ. Здаецца, ён быў задаволены. Хоць і сказаў, што ноч была цяжкой. Пуцін гаварыў аб неабходнасці канстытуцыйных рэформаў ва Украіне.

17. «Цяжкае ўзбруненне будзе адведзена ад сённяшняй лініі судакранання для Кіева, а для

Меркель і Алянд пазуюць пасля 16-гадзінных начных перамоваў.

апалчэнцаў — ад лініі за 19 верасня», — сказаў Пуцін.

18. Кіраўнікі «ДНР» і «ЛНР» Захарчанка і Платніцкі, якія ў гэты час знаходзіліся ў Мінску, падпісалі мемарандум «нармандскай чацвёркі». Праўда, спачатку доўга ламаліся — для прыліку ці сапраўдна. Была «нямая сцэна», раскажаў украінскі перамоўнік, экс-прэзідэнт Кучма.

19. «Інфармаваць» лідараў «ДНР» і «ЛНР» адпраўляўся памочнік прэзідэнта Расіі Уладзіслаў Суркоў.

20. Акрамя Пуціна і Суркова, у расійскую дэлегацыю ўваходзілі міністр замежных спраў Сяргей Лаўроў, яго намеснік Георгій Карасін, памочнік прэзідэнта Юрый Ушакоў, намеснік кіраўніка Адміністрацыі прэзідэнта — прэсакратар прэзідэнта Дзмітрый Пяскоў.

21. Сяргей Лаўроў, міністр замежных спраў Расіі, на гэты раз аказаўся амаль не пры справе, але ўсю ноч быў у гуморы, хадзіў і жартаваў: «Нас паклікалі паесці сала».

22. Расія патрабавала федэралізацыі Украіны. Аднак Украіна не пагадзілася

запісаць словы «аўтаномія» ці «федэралізацыя» Данбаса ў выніковыя дамоўленасці.

23. Парашэнка не раз выходзіў з залы пасяджэння для тэрміновых перамоваў з Генштабам Украіны.

24. «Парашэнка з самага пачатку паводзіў сябе як чалавек, які спяшаецца. Памочнік сказаў, што ён спазніўся на самалёт да Мінска і, апынуўшыся на борце, прывітаўся: «Давайце хутчэй узлятаць, мы спазняемся!» — напісала агенцтва Reuters.

25. Калі Парашэнка прыбыў у палац, на яго літаральна накінуўся натоўп журналістаў. Служба бяспекі стварала яму калідор, і адзін з аператараў упаў. Украінскі лідар дапамог яму ўстаць са словамі: «Прабачце, калі ласка».

26. Алянд і Меркель пакінулі Мінск без заяваў, але задаволенымі.

27. «Пуцін націснуў на сепаратыстаў, каб тыя спынілі агонь», — сказала Ангела Меркель пасля вяртання ў Берлін.

28. «Гэта сур'ёзная надзея, — сказаў Алянд. — Гэта вялікая палёгка для Еўропы».

29. «Алянд і Меркель часцей былі ў ролі слухачоў, пасярэднікаў, — сказала крыніца

ў французскай дэлегацыі. — Для Парашэнкі і ўкраінцаў гэта былі балючыя перамовы, улічваючы сітуацыю, аднак Пуцін і Парашэнка не маюць асабістай варожасці».

30. «Адзіны станоўчы вынік мінскіх пратаколаў — магчымае спыненне агню. У астатнім Пуцін атрымаў практычна ўсё, што хацеў. Пры гэтым не ўзяў на сябе ніякіх забавязанняў. Усе забавязанні ўзяла на сябе Украіна», — напісаў былы памочнік Пуціна Андрэй Іларыёнаў.

31. А вось расійскі палітолаг Барыс Вішнеўскі іншага меркавання. Ён перакананы: сам факт перамоваў пасля года падрыўной дзейнасці, эканамічнай блакады і адкрытай вайны «засведчыў, што Пуціну не ўдалося скрышыць Украіну».

32. Лукашэнка падарыў Ангеле Меркель невялікі букет.

33. Тым не менш кіраўнік Беларусі кажа, што не спадзяецца на паляпшэнне адносін з Захадам.

34. «Шчыра вам скажу, я не чакаў, што Алянд — дабрак», — сказаў Аляксандр Лукашэнка ў інтэрв'ю вядучаму праграмы «Весті в субботу» Сяргею Брылёву. «Што тычыцца Ангелы Меркель, у яе чалавечнасць ідзе наперадзе ўсіх іншых якасцяў. Але ж вы не будзеце адмаўляць, што, дзякуючы яе матарнасці, дамагліся тут вынікаў», — адзначыў Лукашэнка.

35. А яшчэ кіраўнік Беларусі так прагнуў паразмаўляць з канцлеркай Германіі, што нават не заўважыў, што трымае крэсла і не дае прэзідэнту Расіі яго пасунуць. Забаўны відэазапіс гэтага моманту стаў хітом інтэрнэту. Інтэрнаўты падпісвалі яго: «Крым ваш, а стул наш!»

36. На відэа выпадкова трапіла размова лідараў Украіны і Беларусі ў кулуарах. «Цяжка. Ён вядзе несумленную і брудную гульню», — кажа Парашэнка. «Я ведаю... А ўсё гэта зразумелі», — спагадліва ад-

казвае Лукашэнка. Парашэнка дадае: «Ён ўсюды яе вядзе». Выглядала, што гаварылі пра Пуціна.

37. Прэзідэнтка Літвы Даля Грыбаўскайце назвала мінскія дамоўленасці «вельмі слабымі».

38. Амерыканскі часопіс Time ў той самы дзень назваў Кітай галоўным пераможцам у супрацьстаянні Захаду і Расіі. Кітай зможа стаць больш жорсткім у перамовах з Расіяй і нармалізаваць адносіны з Захадам.

39. Лукашэнка сказаў, што ўдзельнікі саміту елі яешню, малочныя прадукты, сыры, выпілі некалькі вёдраў кавы. Сам кіраўнік Беларусі сказаў, што ягонай місіяй было падносіць прадукты.

40. Прарывам «мінскія дамоўленасці» назваў былы прэзідэнт Украіны Леанід Кучма, які бярэ ўдзел у кантактнай групе па ўрэгуляванні канфлікту. На ягоную думку, Расіі прыйшлося прызнаць той факт, што яна стаіць за «ДНР» і «ЛНР».

41. Журналісты тэлеканала «Расія» заткнулі рот. Калі дзяўчына спрабавала задаць пытанне Пятру Парашэнку ў ненадзвычайныя месцы, яе ў момант пачыночна «абняў» супрацоўнік службы аховы Лукашэнкі. Прыціснуў яе вусны да свайго пляча так, што яна не магла вымавіць ні слова. Ахоўнік пры гэтым прагаворваў: «Ціха, ціха».

42. З іншым журналістам тэлеканала «Расія» служба аховы правяла прафілактычную гутарку, калі той спытаўся Парашэнку: «Чаму вы бамбіце гарады?»

43. Вядомы расійскі прапагандыст Дзмітрый Кісялёў сказаў, што з расійскімі журналістамі ў Мінску абыходзіліся «бесцырымонна і дзіка». У беларускім жа інтэрнэце людзі называлі паводзіны расійскіх журналістаў хамскімі і правакацыйнымі.

44. Журналіст скандальнага тэлеканала Lifenews увогуле пачаў брахаць на калег у фая палаца. Як сабака: гаў-гаў! Ахоўніка яго папярэдзілі.

45. Карэспандэнт «Нашай Нівы» стаў сведкам наступнай сцэны. Журналісты стаяць ля плота каля раздэнцыі на вуліцы Фрунзэ, дзе ідуць перамовы кантактнай групы па Украіне. Жанчына шпацыруе з двума сабачкамі. Яны з нейкай прычыны пачынаюць моцна брахаць у бок журналістаў. «Как их зовут-то?» — пытаецца аператар Lifenews. «Гэта — Слава, а вось тая — Украіне. Зразумелі?» — адказвае гаспадыня.

46. Увогуле ж журналістаў, што начавалі ў палацы, пакармілі вячэрай, у тым ліку мясам. А яшчэ паілі шампанскім.

47. Відэакамеры зафіксавалі, як Пуцін зламаў аловак.

48. На раніцу 12 лютага ў Палацы Незалежнасці прысутнічаў малодшы сын Лукашэнкі Мікалай.

49. Перамір'е пакуль выконваецца толькі часткова. Ідуць жорсткія баі за Дэбальцава. Расійскія сілы імкнуцца захапіць мясцовую чыгуначную развязку, якая мае вялікае транспартнае значэнне.

50. 16 лютага Еўрасаюз упершыню назваў «апалчэнцаў Данбаса» «расійскімі войскамі» ў сваім афіцыйным дакуменце.

Зміцер Панкавец

Дзеці беларускіх топ-чыноўнікаў:

Дзе працуюць члены сем'яў наменклатурнай эліты.

Мала хто з чыноўнікаў, нават маладых, заводзіць акаўнты ў сацыяльных сетках — такая адкрытасць неўласцівая беларускай палітычнай культуры. А вось дзеці наменклатуры не адмаўляюць сабе ў такім задавальненні. Яны з радасцю дзеляцца з іншымі інтэрнэт-карыстальнікамі асабістымі здымкамі і расказваюць пра свае хобі.

«Наша Ніва» сабрала інфармацыю пра дзяцей і ўнукаў найвышэйшых урадоўцаў. Дзе яны вучыліся і дзе працуюць цяпер?

Вера Кабякова.

Георгій Кабякоў.

54-гадовы **Андрэй Кабякоў** цяпер прэм'ер-міністр, другая асоба краіны. Жыццё чыноўніка пчыльна звязанае з Расіяй: адтуль ягоныя бацькі, там нарадзіліся ягоная жонка і ён сам. У Маскве Кабякоў вучыўся ў авіяцыйным інстытуце, а ў 2011—2012 працаваў беларускім паслом.

У анкетце 29-гадовай дачкі Веры ў сацыяльнай сетцы «Укантакце» пазначана, што яна скончыла 24-ю мінскую лінгвістычную гімназію, вучылася на геалагічным факультэце МГУ. Завочна Кабякова атрымала дыплом прыборабудаўнічага факультэта БНТУ і ўладкавалася... у Нацбанк. Там яна працавала вядучым эканамістам, а ў 2012-м перайшла галоўным спецыялістам-экспертам у «БПС-Сбербанк». Кабякоў казаў у інтэрв'ю, што ягоная дачка ўжо пабралася шлюбам.

Золата на кубку СНД па таэквандо (неалімпійская версія) у снежні 2014 заваяваў Георгій Кабякоў. Гэта малодшы сын прэм'ер-міністра. Сёлета хлопцу споўніцца 17 гадоў.

Аляксандр і Мікалай Лукашэнкі.

Дзмітрый Лукашэнка з сям'ёй.

Віктар Лукашэнка з жонкай і дзецьмі.

Галоўная сям'я краіны складаецца з 60-гадовага **Аляксандра Лукашэнкі** і трох ягоных сыноў. Старэйшаму, Віктару, сёлета споўніцца 40 гадоў. Апошняе дзесяцігоддзе ён працуе памочнікам бацькі па нацыянальнай палітыцы.

У сям'і Віктара ўжо чацвёрта дзяцей. Дачка Вікторыя праславілася пасля здымкаў камедыі «На спіне ў чорнага ката». Цяпер ёй 17 гадоў. 10-гадовы Аляксандр сёлета выйграў Калядны турнір па спартыўна-баявых адзнаборствах на прызы мітрапаліта Філарэта. Валерыя і Яраслаў у школу яшчэ не ходзяць.

Дзмітрый Лукашэнка ўзначальвае Прэзідэнцкі спартыўны клуб. Ён таксама шматдзетны бацька. Старэйшыя дзеці, Дар'я і Настасся, пазалетась перамаглі ў конкурсе беларускамоўных казак, а два месяцы таму яшчэ і ў конкурсе інструментальнай музыкі «Маладыя таленты Беларусі». Малодшай дачцэ, Аляксандры, пакуль менш за год.

Малодшы сын кіраўніка дзяржавы Мікалай пакуль што школьнік.

Уладзімір Косінец.

Косінца-малодшага — пластычная хірургія.

Уладзімір паступіў на лячэбны факультэт Віцебскага медыцынскага ўніверсітэта, калі ягоны бацька быў рэктарам. З цягам часу Аляксандра Косінца перавялі ў Мінск на пасаду віцэ-прэм'ера, а сын застаўся даваць перавагу ў Віцебску. Уладзімір скончыў аспірантуру, абараніў кандыдацкую дысертацыю, а пасля з'ехаў у Расію. Там ён і стаў доктарам медыцынскіх навук.

Цяпер ён узначальвае эстэтычную клініку Еўрапейскага медыцынскага цэнтру ў Маскве. Аперацыя па павелічэнні грудзей ва Уладзіміра Косінца каштуе каля \$3500, пластыка твару — \$2500.

Новы кіраўнік Адміністрацыі прэзідэнта **Аляксандр Косінец** па прафесіі хірург. Яму цяпер 55 гадоў. Чыноўнік абараніў доктарскую дысертацыю па лячэнні гнойных ускладненняў на органах брушной поласці, калі яму было 34 гады.

Ягоны сын Уладзімір атрымаў такую ж навуковую ступень яшчэ маладзейшым, у 31 год. Спецыялізацыя

Адзіны сын першага віцэ-прэм'ера **Васіля Мацюшэўскага** і ягонай жонкі, доктара эканамічных навук **Алены Давыдзенкі**, рыхтуецца стаць фінансістам. Сёлета Ян сканчае навучанне ў БДУ.

Вольга Качанова.

Алена Качанова.

Да прызначэння на пасаду віцэ-прэм'ера, адказнага за сацыяльныя пытанні, 54-гадовая **Наталля Качанова** была старшынёй Наваполацкага гарвыканкама.

На малой радзіме засталася яе малодшая дачка Алена. Яна скончыла полацкую гімназію, а цяпер вучыцца на гісторыка-філалагічным факультэце Полацка-

га дзяржаўнага ўніверсітэта. За поспехі ў навучанні дзяўчыне сталі налічваць персанальную стыпендыю Рады ўніверсітэта.

Яе старэйшая сястра Вольга вучылася ў Мінску на доктара. У медуніверсітэце яна пазнаёмілася са сваім будучым мужам. Абое — педыятры. Цяпер маладыя гадуюць дзіця.

Юлія Русая.

Таццяна Русая.

60-гадовы віцэ-прэм'ер **Міхаіл Русы** галоўны ў краіне па сельскай гаспадарцы. У ягонай сям'і дзве дачкі.

Старэйшая, Таццяна, скончыла факультэт тэхналогіі арганічных рэчываў БДТУ, а малодшая Юлія вучылася на фінансіста ў БДЭУ.

Ва ўрадзе віцэ-прэм'ер **Анатоль Калінін** адказвае за транспарт і будаўніцтва. Ягоная дачка Алена — загадчыца аддзялення медыка-генетычнага кансультавання РНПЦ «Маці і дзіця». Яе малодшы брат Віталь, па словах сваякоў, займаецца бізнэсам.

Адзіны сын старшыні Цэнтральнай выбарчай камісіі **Лідзіі Ярмошынай** па-ранейшаму працуе ў Мінскай абласной калегіі адвакатаў. Аляксей цяпер жыве асобна ад маці. «Частку ежы я дастаўляю ў кантэйнерах свайму сыну... Прывожу вялікую асноўную страву, якую можна разаграваць на працягу двух-трох дзён», — не забываецца яна пра Аляксея.

ад эканамістаў да дыпламатаў

Юлія Раўкова

47-гадовы міністр абароны **Андрэй Раўкоў** пры пасадзе ўсяго некалькі месяцаў. 25-гадовая дачка міністра паступіла ў БДЭУ. Яшчэ падчас вучобы яна выйшла замуж. Цяпер Юлія гадуе малую дачку. Яе хобі — выраб упрыгожванняў з лямцу. Пасля таго, як бацька стаў міністрам, Юлія змяніла прозвішча ў сацыяльных сетках.

Уладзімір і Ірына Калаўры.

У старшынні праўлення Нацбанка **Паўла Калаўра** і галоўнай бухгалтаркі банка «Масква—Мінск» **Ларысы Калаўр** двое сыноў, абодва працуюць у банкаўскай сферы. Уладзіміру 29 гадоў, разам з жонкай Ірынай ён гадуе дзвюх дачок. Аляксею, выпускніку БДЭУ, на год менш. Ягонае імя фігуравала ў якасці галоўнага менеджара «БПС-Сбербанка». Нейкі час банкір папрацаваў у Расіі.

Румасы злева направа: Сяргей-малодшы, Максім і Сяргей-старэйшы.

Валерый Румас.

У сям'і кіраўніка дзяржаўнага Банка развіцця **Сяргея Румаса** і стаматолага прыватнага медцэнтра «Карона» **Жанны Румас** чацвёра сыноў.

Паводле інфармацыі «Народнай волі», старэйшы, Валерый, скончыў эканамічны факультэт БДУ, а пасля разам з жонкай Настассяй вучыўся ў лонданскай Cass Business School. Цяпер малода сям'я вярнулася ў Беларусь.

Сяргей і Максім Румасы — школьнікі, а Піліп яшчэ зусім малы.

Віталь Макей.

Старэйшы сын міністра замежных спраў **Уладзіміра Макея** пайшоў па бацькавым дыпламатычным шляху. Раней Віталь працаваў у Вене, а цяпер — у Нью-Ёрку. Ён дарадца па эканамічных і экалагічных пытаннях у прадстаўніцтве Беларусі ў ААН. Цікава, што Віталь абраў сабе дзіўную транскрыпцыю прозвішча, адрозную ад бацькі — **Маскаў**.

Разам з жонкай Маргарытай ён гадуе дачку **Марыю**. Нявестка міністра раней была эканамістам у «Белавія», абараніла кандыдацкую дысертацыю з прапановамі па ўдасканаленні працы авіякампаній.

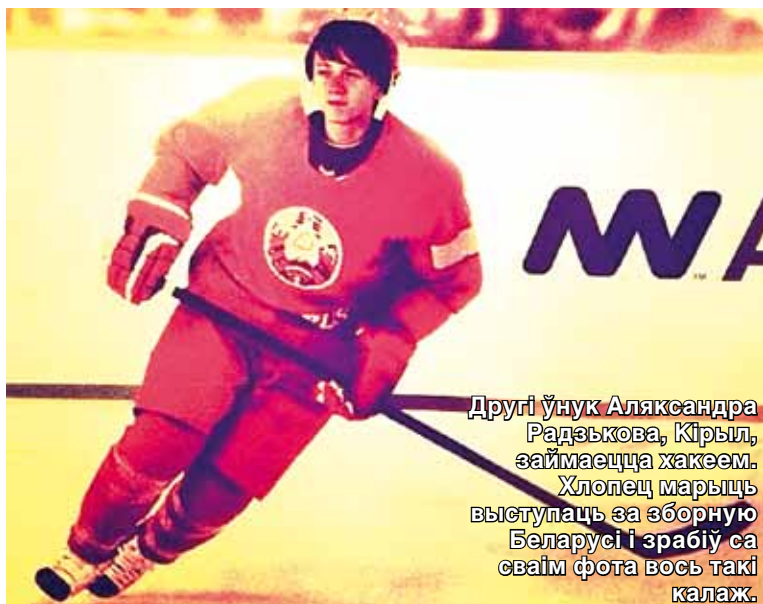
Другім шлюбам Уладзімір Макей пабраўся з актрысай і тэлеведучай **Верай Паляковай**. Іх сын **Арцём** сёлета мае пайсці ў першы клас. Цешча міністра — **п р а р э к т а р**ка ў Інстытуце фізікультуры.

Вера Палякова — жонка Уладзіміра Макея.

Маргарыта — жонка Віталія Макея.

Другі ўнук **Аляксандра Радзькова**, **Кірыл**, займаецца хакеем. Хлопец марыць выступаць за зборную Беларусі і зрабіў са сваім фота вось такі калаж.

Павел Ігнаценка.

Былы міністр адукацыі і кіраўнік Адміністрацыі прэзідэнта **Аляксандр Радзькоў** цяпер памочнік Аляксандра Лукашэнкі. 63-гадовы матэматык-педагог узначальвае канцэлярыю кіраўніка краіны. Застаецца ён і лідарам «Белай Русі».

У Радзькова дзве дачкі. Пра малодшую ён узгадваў, што тая скончыла ін'яз і працуе на радыёстанцыі «Беларусь».

Старэйшая, **Наталія Ігнаценка**, жыве ў Маскве і працуе настаўніцай у музычнай школе. А ў Беларусі выдаюцца яе творы, летась выйшла кніга «Як два браты спартсменамі сталі». Дзеці пісьменніцы насамрэч звязаныя са спортам.

Павел Ігнаценка, хоць і жыве ў Маскве, выступае за Беларусь. Ён найлепшы фігурыст краіны, праўда, на сёлетнім чэмпіянаце Еўропы заняў толькі 21-е месца сярод 24-х удзельнікаў. Паралельна ён завочна вучыцца ў Расійскім дзяржаўным універсітэце фізікультуры і спорту.

Ягор Марціновіч, фота з сацыяльных сетак

«Што хочаце рабіце, але грошай усё роўна няма»

Работнікам не выплачваюць зарплату, што рабіць?

Дзяржава нічога не можа зрабіць з нядобрасумленнымі працадаўцамі, якія не разлічваюцца са сваімі супрацоўнікамі. Судовыя пастановы няцяжка абысці ці проста праігнараваць. А людзі чакаюць сваіх грошай і па сёння: хтосьці некалькі месяцаў, хтосьці амаль год. Многія ўжо і не спадзяюцца іх атрымаць.

Вокны ў нікуды

«Ужо больш за 6 месяцаў мы не можам атрымаць свой заробак», — рапскардзіўся ў «Нашу Ніву» Уладзімір, былы супрацоўнік ТАА «Мінскі дом вокнаў».

У жніўні 2014 ён уладкаваўся на прадпрыемства рабочым. Праблемы пачаліся ўжо праз месяц, калі прыйшоў час першага заробку замест абяцаных 6 мільёнаў мужчына атрымаў толькі 1 мільён. Прычым не толькі ён — поўныя сумы не далі нікому.

«Я працаваў на прадпрыемстве каля 6 гадоў, — кажа Максім, былы інжынер «Домы вокнаў». — Мінуйай вясной перасталі даваць грошы на амерытызацыю аўтамабіля, а напачатку лета перасталі плаціць заробак. Зусім. Нават камандзіроўкі я аплачваю са сваёй кішэнні».

Кіраўніцтва папрасіла трохі пачакаць, маўляў, з імі яшчэ не разлічыліся за працы ў аэрапорце. Прайшоў месяц. Нічога не змянілася. Кіраўніцтва патлумачыла праблемы ўсё тымі ж кліентамі.

«Тады мы, рабочыя, спынілі працу на дзень. Да нас прыехаў гендырэктар Валерый Бардун і сказаў: «Што хочаце можаце са мной рабіць, але грошай усё роўна няма», — узгадвае Уладзімір.

Увосень з прадпрыемства звольнілася больш за 200 чалавек. Грошай не далі нікому. Былыя работнікі звярнуліся ў суд, які пастанавіў, што прадпрыемства павінна разлічыцца з людзьмі. Але ніхто так і не ўбачыў ні капейчыны.

Палова акцый прадпрыемства раней належала мільянеру Юрыю Чыжу, але ў снежні 2014 года ён пазбавіўся ад сваёй часткі актыву. Акцыі ў яго набыў Дзмітрый Рублеўскі, уласнік кампаніі «АксАлюмПро». Ён жа і стаў дырэктарам. Былы кіраўнік — Валерый Бардун — заняў пасаду намесніка

па камерцыйных пытаннях. Але нічога не змянілася.

«У снежні я атрымала каля 1,5 мільёна рублёў, у студзені — яшчэ 1,2 мільёна. Вось і ўсё мой заробак за паўгода, — кажа супрацоўніца прадпрыемства. — Тых, хто застаўся працаваць, абяцаюць аформіць як супрацоўнікаў «АксАлюмПро», каб мы маглі атрымліваць заробак, але на справе нічога не робіцца. Таму людзі звальняюцца. Калі ўлетку працавала 500—600 чалавек, то цяпер засталася каля 150».

«Калі людзі нешта атрымаюць? Я таксама хацеў бы ведаць. Тое, што магу, я раблю. Але ёсць дасудовыя і судовыя працэдуры, на якія я паўплываць не магу, — каментуе сітуацыю Дзмітрый Рублеўскі. — Што тычыцца цяперашніх работнікаў, то бюджэт пражытканага мінімуму яны атрымліваюць. Суд дае дазвол, і мы ім плацім».

Па словах старэйшага судовага выканаўцы Леаніда Міхалевіча, які займаецца гэтай справай, хутка грошы могуць быць выплачаныя.

«Маёмасць прадпрыемства ўжо апісаная. Але яе рэалізацыю пакуль што спынілі. «Дом вокнаў» хоча частку абсталявання, якая будзе прададзена, замяніць іншым, — тлумачыць Міхалевіч. — 24 лютага будзе судовое пасяджэнне, на якім вырашыцца, ці дазваляць прадпрыемству такі маневр. Грошы ад продажу праз канфіскацыю пойдучы на выплату запазычанасцяў былым супрацоўнікам».

Дзіцячае адзенне і дарослае «кідалава»

Падобная бяда здарылася і з работніцай швейнай фабрыкі «Маруся», якая звярнулася ў «Нашу Ніву». Прадпрыемства абяцала добры заробак, але абяцанкі аказаліся цацанкамі.

«За тры месяцы майёй працы я атрымала толькі 1,3 мільёна рублёў — частку зарплаты за першы месяц. І ўсё, — кажа жанчына. — Многія ўвосень яшчэ не атрымалі ўсё грошы за май. Калі нехта выказваў незадаволенасць такой сітуацыяй, іншыя пыталіся, а як гэта табе будзе плаціць, калі ты абураліся? Маўляў, не трэба псаваць адносіны з начальствам, дык можа, хоць нешта заплаціць. Кіраўніцтва «Марусі», у сваю чаргу, адказвала проста: грошай няма».

Праз тры месяцы бясплатнай працы жанчына звольнілася. Але разлічваюцца з ёй «Маруся» не збіралася.

Тады былая супрацоўніца пайшла ў суд. Судовыя работнікі паралі падпісаць з прадпрыемствам міравое пагадненне, каб хутчэй атрымаць грошы. На працягу двух тыдняў «Маруся» мелася разлічыцца, але праігнаравала ўсё тэрміны. Грошы не выплачаныя і дагэтуль. Праз дэвальвацыю, яны ўжо і «патаннелі» на траціну.

«Судовы выканаўца Ганна Дудко кажа, што на рахунках кампаніі грошай няма, апісаць маёмасць немагчыма — яна ў заставе. Але фірма працуе. Як — невядома, — кажа чытачка.

Як высветлілася, кампанія «Маруся» складаецца з некалькіх розных юрыдычных асобаў. У адносінах да адной з іх — СТАА «Маруся» — ужо ўвогуле распачата працэдура банкруцтва.

У 2011-м кіраўніца «Марусі» Марына Падабед заняла пятае месца ў рэйтынгі самых паспяховых бізнес-лэдзі Беларусі. Пяпер Марына і яе муж Віктар Падабед могуць быць прыцягнутыя да адказнасці праз запазычанасць па крэдытах, якая, па розных дадзеных, складае ад 1 да 2 мільярдаў рублёў.

Працу ацэншчыкаў ніхто не ацаніў

«Я ўжо і не чакаю, што мне заплаціць», — сумна пасміхаецца гродзенец Сяргей Клімовіч.

У маі 2014 года Сяргею, які займаўся ацэнкай аўтамабіляў, надакучыла працаваць без заробку на мінскім прадпрыемстве «Белпрамацэнка». Далейшы ход падзей стандартны: ён звольніўся, пайшоў у суд, суд пастанавіў працадаўцу выплаціць грошы... Клімовіч не атрымаў нічога. І не толькі ён — калегі, якія таксама звольніліся, грошай не ўбачылі. Далей чаканне, новыя пастановы суда... Але ўсё дарма. «Белпрамацэнка» працягвала ігнараваць сваіх былых супрацоўнікаў. Агульная сума, якую прадпрыемства павінна выплаціць, ужо набліжаецца да мільярда рублёў.

«Усім абякава. Да судовых выканаўцаў проста не дазваніцца. Я нават скаргу на іх напісаў ва ўпраўленне юстыцыі, — кажа Клімовіч. — Хоць на грошы ўжо і не разлічваю, буду рыхтаваць ліст у Адміністрацыю прэзідэнта. Калі яны не адкажуць, то і ўсё. Няма ўжо ні часу, ні жадання з гэтым змагацца».

Алена Шэўчык, якая выконвала абавязкі дырэктара «Белпрамацэнкі», хутка ўзначаліла новае прадпрыемства — «БПО-Экспертыза». Яно аказвае такія ж паслугі і нават працуе па былых тэлефонных нумарах «Белпрамацэнкі». Звязацца з Шэўчык немагчыма — мабільнік недаступны, а на працы яе няма.

Прагноз не суцэсальны

«Калі фірма не плаціць грошай былым супрацоўнікам, але на ёй працуюць людзі, якія атрымліваюць заробак, то ўзнікае пытанне, адкуль гэтыя грошы бяруцца. У такой сітуацыі варта звяртацца ў пракуратуру. Такія паводзіны кіраўніцтва могуць разглядацца як махлярства — калі заснавальнік адкрывае іншую кантору менавіта каб не плаціць па запазычанасцях. Ацэньваюць гэта следчыя органы і суд. Мы падавалі такія заявы, і нам адмаўлялі, бо адным з крытэрыяў махлярства з'яўляецца намер, то бок калі асоба планавала выкарыстаць людзей і не заплаціць. А даказаць гэта вельмі цяжка, — каментуе адвакат Сяргей Зікрацкі. — Увогуле, прагноз не суцэсальны. Гісторыя, калі ў кіраўніцтва некалькі фірмаў ці калі яны кідаюць адну і адкрываюць іншую — не рэдкасць. І праваахоўныя органы за такія справы бяруцца вельмі неахвотна».

Улад Швядовіч

Па інфармацыі Белстата, па стане на 1 лютага 2015 года 277 арганізацый мелі пратэрмінаваныя запазычанасці па зарплате. Сваіх грошай чакаюць 49 300 работнікаў. Пратэрмінаваная запазычанасць перавышае 170 мільярдаў рублёў.

ШУШКЕВИЧ СТАНИСЛАВ СТАНИСЛАВОВИЧ
(фамилия, собственное имя, отчество (если таковое имеется))
проживающий(ая) по адресу:
220035, г. МИНСК, пр. Машерова, дом 78, кв. 14
получает пенсию с "01.12.2013 года" по "31.12.2014 года"
в размере 41600 (Сорок одна тысяча шестьсот белорусских рублей).
(прописью и цифрами)

В том числе:

Год	2013	2014	2015
январь	3200		
февраль	3200		
март	3200		
апрель	3200		
май	3200		
июнь	3200		
июль	3200		
август	3200		
сентябрь	3200		
октябрь	3200		
ноябрь	3200		
декабрь	3200	3200	
Итого	32000	38400	

Справка выдана по состоянию на "21.01.2015"
Срок действия справки - бессрочно.

НАЧАЛЬНИК УПРАВЛЕНИЯ *С.О.* О.К. БЕЛАВРОВИЧ

Пенсія Шушкевіча: нават булку хлеба не купіш

У студзені былы старшыня Вярхоўнага Савета Беларусі Станіслаў Шушкевіч узяў чарговую даведку ва ўпраўленні сацыяльнай абароны Цэнтральнага раёна Мінска. Агулам за год экскіраўнік Беларусі атрымаў 38 тысяч 400 рублёў. Гэта значыць, кожны месяц ён атрымліваў па 3200 рублёў.

Пажыццёвая пенсія ў паме-ры 3 мільёны 196 тысяч была

прызначаная Шушкевічу яшчэ ў 1997 годзе. Пасля дэнамінацыі 1999-га яна стала складаць 3200 рублёў. Амаль дваццаць гадоў таму гэта былі небагія грошы (300 дзяржаў). А сёння на іх не купіш нават булку хлеба. Па курсе Нацбанка — гэта ўсяго 0,2 дзяржа.

У 2010-м Шушкевіч звяртаўся да тагачаснага прэм'ер-міністра Сяргея Сідорскага, кіраўніка

Адміністрацыі Уладзіміра Макея, старшыні Вышэйшага гаспадарчага суда Беларусі Віктара Каманькова з патрабаванне аднавіць справядлівасць і налічваць яму годную пенсію. Але нічыйй дапамогі так і не дачакаўся.

Сам Шушкевіч называе гэта «здэкаем». І ў свае 80 год зарабляе грошы чытаннем лекцый у замежных універсітэтах.

«Ничто на земле не проходит бесследно»: ЕС унёс у чорны спіс Іосіфа Кабзона

Еўрасаюз пашырыў чорны спіс расіянаў, у дачыненні да якіх уведзеныя санкцыі (забарона на ўезд і замарозка рахункаў), гаворыцца ў афіцыйным часопісе ЕС.

Ад Расіі ў спіс трапілі пяць чалавек. Гэта намеснікі міністра абароны Расіі Ана-

толь Антонаў і Аркадзь Бахін, намеснік начальніка генштаба УС РФ Андрэй Картаполаў, спявак Іосіф Кабзон і дэпутат Дзярждумы ад КПРФ Валерый Рашкін.

У пералік таксама ўключаны 14 жыхароў усходу Украіны, сярод якіх, напрыклад,

намеснік камандзіра апалчэння «ДНР» Эдуард Басурин, а таксама дзевяць арганізацый — атрадаў «апатчэнцаў». У «чорны спіс» таксама ўнесены баявік Матарола (Арсеній Паўлаў).

lenta.ru

Спікер Дзярждумы Расіі прыгразіў Еўропе вайной

Спікер дзяржаўнай Думы Расіі Сяргей Нарышкін накіраваў Еўрапейскаму парламенту і Радзе Еўропы дзіўны ліст, у якім ён называе вайну ва Украіне «барацьбой супраць нацызму» і абяцае «мобілізаваць усе сілы Расіі для абароны стабільнасці ва ўсёй Еўропе».

Пра гэта гаворыцца ў артыкуле, апублікаваным на сайце Newsweek. У Швецыі гэтыя пагрозы Масквы выклікалі абурэнне.

У лісце Нарышкін «папярэджае», што існуе пагроза «новага падзелу Еўропы», якая паступае ад санкцый Захаду супраць Расіі, вайны ва Украіне і тэрарыстычных нападаў у Парыжы, якія адбыліся ў студзені. Паводле інфармацыі выдання, расійскі спікер лічыць, што мірнае жыццё 800 мільёнаў еўрапейцаў пад пагрозай.

Нарышкін заклікае еўрапейскіх парламентарыяў спыніць крызіс і абвастэрэнне ў духу халоднай вайны.

«Мы не павінны дазволіць, каб нашчадкі нацызму, гэтай злчыннай ідэалогіі, выклікалі новы падзел у еўрапейскай сям'і нацый. Такі падзел ужо аднойчы прывёў

да смерці і няшчасцяў, пакут і зламаных лёсаў, голаду і спусташэння ў нашай гісторыі», — цытуе выданне ліст Нарышкіна.

Расійскі палітык заклікае еўрапейцаў «усвядоміць, перад якой небяспекай аказалася Еўропа, і прыкласці намаганні, каб захаваць мір на кантыненте». Ліст адрасаваны АБСЕ, Еўрапейскаму парламенту, нацыянальным парламентам краін Еўропы і Парламенту асамблеі Рады Еўропы.

Яго тэкст з'явіўся ў шведскай прэсе і выклікаў абурэнне ў палітыкаў у Стасгольме. Некаторыя з іх нават лічаць, што Нарышкін, выкарыстоўваючы дыпламатычную мову, пагражае Еўропе вайной, калі Расіі далей будуць перашкаджаць весці вайну ва Украіне. У гэты ж час выданне піша, што ў Еўрапарламенце пракаментавалі, што нічога не ведаюць пра ліст ад Нарышкіна з пагрозамі. Раней іншы расійскі парламентарый Аляксей Пушкоў прыгразіў Еўропе вайной, калі ЗША ўзброяць Украіну.

zn.ua

Гандляр смерцю па прозвішчы Зайцаў

Адзін з распаўсюднікаў спайсаў абвешчаны ў міжнародны вышук.

Следчы камітэт Беларусі высветліў асоб, якія маюць дачыненне да шэрагу смерцяў падлеткаў ад асабліва небяспечных псіхатропаў у мінулым годзе. Выяўлена арганізаваная злачынная група, якая распаўсюджвала на тэрыторыі краіны «маркі». Следства атрымала доказы, якія ўказваюць на дачыненне злачынцаў да гібелі двух хлопцаў і дзяўчыны ў пачатку 2014 года.

Адной з ключавых фігур ідэйным натхняльнікам злачыннай групы з'яўляецца Юрый Зайцаў 1991 года нараджэння, які цяпер аб'яўлены ў міжнародны вышук.

Пасля выяўлення падпольных лабараторый следству стала зразумела, чаму некаторыя спайсы ўцы спайсаў гінучы або трапляюць у бальніцы з найцяжэйшымі атручэннямі. Арганізатары злачыннага бізнесу, пастаўляючы ніжэйшым членам груп прэкурсоры, таксама інструктуюць іх адносна спосабу вырабу канчатковага прадукту, які прапаноўваюць замежным

распацоўшчыкі гэтых забароненых рэчываў. Аднак калі за справу бяруцца мясцовыя наркаманы-хімікі, то пракантраляваць канцэнтрацыю рэчыва і выкананне ўсёй тэхналогіі немагчыма.

Следчыя і аператыўнікі выяўляюць матэрыяльныя каштоўнасці абвінавачваных, атры-

манья падчас злачыннай дзейнасці. Спынена спроба Юрыя Зайцава і іншых асоб абнаўніць праз банкаматы ў Мінску 1,5 мільярда рублёў. Накладзены арышт больш чым на 680 мільёнаў рублёў, якія знаходзіліся на рахунках, адкрытых на падстаўных асоб.

KM

Пад Стоўбцамі зрэзалі гістарычную брукаванку дзеля пабудовы новай трасы

Днямі знакамітую брукаванку пад Стоўбцамі, яе лепшую, «фасадную», частку бязлітасна зрэзалі пад новую аб'язную дарогу вакол райцэнтра. Гэты выключна рэд-касны па сваёй захаванасці рарытэт размяшчаўся адразу ж за Нёманам, едучы на Нясвіж праз Новы Свержань. Дагэтуль ён нікому не замінаў.

І вось... Застаецца хіба ацалелым невялікі аддалены брукаваны кавалак гістарычнай дарогі, якая калісьці вяла на Мір. Дый якісць яе тут зусім не тая.

Два месяцы таму, 24 снежня, я быў на прыёме ў новага раённага начальніка Юрыя Горлава. У мяне было шмат пытанняў, у тым ліку і захаванне брукаванкі. Пры вялікім актыве я сказаў, што брукаванку нельга чапаць. «Не зачэпілі да вас, не чапайце і вы. Гэта помнік пад адкрытым небам. Мяцёвы скансэн. Калі збіраемся рухацца ў бок турызму, не рушце гэты брук, пакіньце яго цалкам, ён будзе вельмі запатрабаваны. А людзі, мясцовыя жыхары, скажуць вам дзякуй, не раз успомняць добрым словам».

Я бачыў, як мае словы джаляць спадаю Горлава. Бо гэта былі палкі ў кола, якое ўжо набірала абароты. Пытанне засталася адкрытым. Я спадзяваўся, што ёсць час да вясны. Заварушылася і грамадскасць — два тыдні таму жыхары Стоўбцаў распачалі збор подпісаў на абарону роднай брукаванкі. Але

і гэта не спрацавала, магчыма, нават паскорыла, каб пратэсты не паўплывалі на разбуральны, ганёны праект уладаў.

Не верыцца. Не верыцца, што гэтак бяздарна, самавольна, экспансійна, антынародна затупляюцца наша спадчына, гісторыя, сляды мінуўшчыны.

Напрыканцы дазволю самацытату. «Мроя-праект на трывалым грунце ацалелай каштоўнасці», газета «Белавежская пушча», 1998 год: «Несум-

ненна, гэтую дарогу можна без натугі назваць рарытэтам — рэд-кай каштоўнасцю. Як называем рарытэтамі старадрукі, слукі паясы, рыцарскія даспехі. Перабольшанне тут калі й ёсць, дык гэта як на чый густ. Дарэчы, здаецца, у Летуве, а можа яшчэ дзе ў свеце ацалелыя брукаванкі знаходзяцца пад аховай дзяржавы. Як помнікі матэрыяльнай культуры, як помнікі «дзён, што ў побыт уцяклі...»

Валер Дранчук, фота аўтара

Матарола: «Беларусы нармальныя хлопцы, мне толькі не падабаецца, што іх Бацька на 15 гадоў пасадзіць хоча»

«Наша Ніва» дазванілася да баявіка Матаролы. Гэта адзін з найбольш вядомых дзеячаў так званай «Данецкай народнай рэспублікі».

Матарола — 30-гадовы ўраджэнец Рэспублікі Комі Расіі Арсеній Паўлаў. Служыў у марской пяхоте, браў удзел у вайне ў Чачні. За абарону Славынска ўзнагароджаны «Георгіеўскім крыжам ДНР».

Ад самага пачатку Матарола пераконваў, што гаварыць беларускім СМІ яму няма чаго. Ад гутаркі адмаўляўся, але пару пытанняў задаць усё ж удалося.

«У мяне ў Беларусі сваякі, цётка жыве недалёка ад Белавежскай пушчы, — сказаў «НН» Матарола. — Я там у яе бываў».

У сваім інтэрв'ю газеце «Завтра» ад 19 чэрвеня 2014 года Арсеній Паўлаў паведаміў пра наяўнасць у Расіі жонкі і пяцігадовага сына. У той жа час СМІ загаварылі пра Матаролу, пасля таго як ён 11 ліпеня

ажаніўся з жыхаркай Данбаса, 21-гадовай Аленай Каленкінай. На вяселлі ў якасці запрошаных гасцей прысутнічалі першыя асобы «ДНР», у тым ліку «міністрабароны» Ігар Стралкоў і палітычны лідар «Народнага апалчэння Данбаса» Павел Губараў. Вяселле стала тэмай рэпартажаў усіх асноўных расійскіх СМІ.

Мы папыталіся, колькі беларусаў служыць у атрадах «ДНР». «Хапае, усе нармальныя хлопцы. Мне толькі не падабаецца, што ваш Бацька хоча іх пасадзіць у турму на 15 гадоў».

Ці верыць Матарола ў «мінскія пагадненні»? «Я не ведаю нават, што там заключалі, мяне ж там не было». Якая абстаноўка цяпер у Данецкай вобласці? «Нестабільная», — адказаў Матарола. Далей працягваць размову ён не захачеў.

Зміцер Панкавец, фота з Вікіпедыі

Для ўсіх катэгорый насельніцтва: на Aliexpress прадаецца ўсё, што хочаш

Дзіця сціплага кітайскага настаўніка Джэка Ма — гандлёвая пляцоўка Aliexpress — стала **надзвычай папулярнай** у беларусаў.

Паводле аналітычных дадзеных аналізатара Alexa, Aliexpress займае 12-е месца па наведвальнасці з Беларусі. Гэта не дзіва: на сайце можна набыць тавары, цэны на якія ў Беларусі значна вышэйшыя пры бяднейшым асартыменце. Пакупкі пры гэтым яшчэ і бясплатна даставяць амаль да парога.

Але калі мабільныя тэлефоны і іншыя рэчы першай неабходнасці набыты, надыходзіць час тавараў для душы. А Aliexpress дапаможа любому і ў гэтай справе. Нават таму, хто не ўяўляе жыцця без бел-чырвона-белага сцяга і герба «Пагоня» хоць на чым. Так, гэтыя сімвалы не выкарыстоўваюцца афіцыйна, але попыт на іх ёсць. А кітайцы — майстры задавальняць попыт.

Усяго за 15 даляраў можна набыць сабе вялікі (90 на 150 сантыметраў) бел-чырвона-белы сцяг. Можна замовіць такі ж, толькі з «Пагоні» пасярэдзіне. Яшчэ адзін варыянт — сцяг з крыжам святога Юр'я і «Пагоні».

Існуюць і больш кампактныя варыянты нацыянальнай сімволікі. Напрыклад, металічны значок на штрыфель пінжака ў выглядзе контура Беларусі з нанесеным на яго бел-чырвона-белым сцягам. Такі варыянт падыходзіць для аматараў афіцыйнага стылю адзення і будзе добра пасаваць фармату сур'ёзных сустрэч. Аднак адзін значок не купіць, можна замовіць толькі партыю з 200 штук за 316 даляраў. Больш бюджэтны варыянт — круглыя значкі з контурам Беларусі і БЧБ сцягам, 20 штук за 18 даляраў. Самая танная рэч з бел-чырвона-белым сцягам — тканевая нашыўка. 10 штук абыдзецца ў 7,5 даляра.

А вось аматарам цяперашняй дзяржаўнай сімволікі сапраўды ёсць дзе разгарнуцца. Можна замовіць сабе просты сцяг, прычым чырвона-зялёнае палотнішча 90 на 150 сантыметраў абыдзецца амаль у два разы танней за бел-чырвона-белы сцяг такога самага памеру. Камплект са 100 сцяжкоў 14 на 21 сантыметр абыдзецца прыкладна ў 20 даляраў — хопіць на ўсіх сяброў і знаёмых. Для самых амбіцыйных прадаецца нават прэзідэнцкі штандар з залатым гербам.

Для тых, хто сапраўды жадае вылучыцца, прадаецца, напрыклад,

медаль «Герой Беларусі». Залатая зорка на чырвона-зялёнай стужцы каштуе 68 даляраў.

Сапраўдныя арыстакраты апяняць элегантны кішэнны механічны гадзіннік з выявай герба Беларусі на накрывацы. Прадавец просіць за яго ўсяго 20 даляраў, а задаволеныя пакупнікі пакідаюць 5-бальныя водгукі.

Уладальнікі iPhone могуць замовіць сабе чохлы з беларускім

дзяржаўным сцягам — яны выпускаюцца ў некалькіх варыянтах і каштуюць літаральна нічога.

Незвычайна выглядаюць і срэбныя пацёркі 925-й пробы з чырвона-зялёным сцягам — 14 даляраў за штуку.

Для завяршэння вобразу падыходзяць перфараваныя акулеры з дзяржаўным сцягам — 15 даляраў за партыю з 5 штук.

Не абмінулі ўвагай кітайскія вытворцы і тых, хто сумее па савецкіх часах. На сайце Aliexpress можна набыць кішэнны гадзіннік ці футболку з выявай герба БССР. А вось пра Аляксандра Лукашэнку забыліся — на ўсім Aliexpress няма ніводнай рэчы з яго выявай. Відаць, усе вытворчыя магутнасці заняты выпускам тавараў з Пуціным, якіх прадаецца безліч.

Яўген Крэйда

Памёр стваральнік кіндар-сюрпрыза

Мікеле Ферэра было 89 гадоў.

Італьянскі бізнэсмен памёр пасля працяглай хваробы ў Монтэ-Карла. Пахаванне адбылося ў горадзе Альба на поўначы Італіі, дзе нарадзіўся Ферэра.

Ферэра пераняў кіраванне невялікім сямейным прадпрыемствам у 1949 годзе. Пад яго кіраўніцтвам кампанія Ferrero стала сусветна вядомым вытворцам прысмакаў. Ферэра першым з італьянскіх кандытароў пачаў экспансію свайго бізнесу за мяжу, і ў 1967 годзе заходнегерманскае аддзяленне кампаніі пачало вытворчасць шакаладу пад брэндам Kinder, які цяпер аб'ядноўвае цэлую лінейку сусветна вядомай прадукцыі.

Таксама шырока вядомыя цяпер цукеркі Ferrero Rocher, Raffaello і Mon Cheri, вафлі Hanuta і дражэ Tic Tac.

Dw.de

Фотафакт

Златан Ібрагімавіч выбіў на сваім целе імёны людзей, што пакутуюць ад голаду

14 лютага форвард парыжскага ПСЖ падчас матча з «Канам» зняў з сябе футболку і атрымаў за гэта жоўтую картку.

«Я нанёс на сваю скуру пятнаццаць імёнаў, бо там не хапіла месца для 805 мільёнаў. Тое, што я зняў футболку, не было заплававана, выйшла спантанна. Гледзячы на пакуты людзей у свеце, я гатовы атрымаць хоць чырвоную картку», — сказаў спартовец.

Форвард зрабіў сабе татуіроўкі з імёнамі пятнаццаці чалавек, якія сімвалізуюць яго ўдзел у Сусветнай харчовай праграме, накіраванай на барацьбу з голадам.

«Цяпер, калі вы будзеце чуць маё імя, вы будзеце думаць пра іх. Калі будзеце бачыць мяне, будзеце думаць пра іх», — кажа швед у сваім звароце.

Расійскі ваенторг прадае медалі «За ўзяцце Кіева» і бікіні «ДНР»

Расійскі ваенторг «Военпро», акрамя звычайнага рыштунку, на хвалі расійскага патрыятызму распачаў продаж і даволі дзіўных тавараў.

У краме, акрамя копіі існуючага медала «За вяртанне Крыма», можна набыць і медалі «За ўзяцце Кіева», «За ўзяцце Львова», «За вызваленне Адэсы», «Удзельніку гуманітарнага канвою». Медаль каштуе ўсяго 499 расійскіх рублёў (каля 8 даляраў). Да медала можна набыць узнагароднае пасведчанне, якое запаўняецца самастойна.

«Военпро» таксама прапануе і калекцыю-2015 «Свет Наваросіі», якая «прысвячаецца ўсім тэарыстам паўднёвага ўсходу». У калекцыю ўваходзяць бікіні і купальнікі «ДНР» і «Наваросія», розныя аксесуары з сімваламі «ДНР» і «Наваросіі».

як

Амерыканскія навукоўцы распрацавалі батарэйкі для тэлефонаў на цукры

Яны ў дзесяць разоў магутнейшыя за сённяшнія.

Каманда навукоўцаў з Політэхнічнага ўніверсітэта Віргініі (Virginia Tech) распрацавала элемент сілкавання на аснове цукрозы, які валодае рэкорднай сярод аналагічных прылад энергетычнай шчыльнасцю. Вынікі працы былі апублікаваныя ў часопісе Nature Communications.

Па словах аднаго з аўтараў праекта, прафесара Персіваля Чжана (Percival Zhang), створаная ім батарэйка валодае на парадок (каля 10 разоў) большай энергетычнай шчыльнасцю ў параўнанні з існуючымі распрацоўкамі — мяркуюцца, што яна зможа працаваць без перазарядкі значна даўжэй, чым сучасныя літій-іонныя акумулятары.

«Цукроза — гэта выдатная крыніца энергіі, якая змяшчаецца ў прыродзе, — дадаў Чжан. — Таму было цалкам лагічна скарыстацца гэтай крыніцай і стварыць экалагічна чысты элемент сілкавання».

Прыкладна праз 2—3 гады такія элементы сілкавання дазваляць забяспечваць неабходным электрычным токам мабільныя тэлефоны, планшэты і іншыя гаджэты, мяркуюць навукоўцы.

Лявон Максюта

Фотафакт

Сталі вядомыя пераможцы конкурсу World Press Photo за 2014 год — найлепшыя фоты года. Сярод лаўрэатаў — вось гэты здымак амерыканца Піта Мюлера. Эпідэмія Эболы ўспыхнула ў Заходняй Афрыцы. Спыніць яе ўдалося, дзякуючы супольнай аперацыі амерыканскай арміі, кубінскіх дактароў і каталіцкіх ордэнаў міласэрнасці, што апекаваліся хворымі. У студзені Пентагон абвясціў пра завяршэнне спецаперацыі. Эпідэмія ліквідаваная, амерыканскія вайсковыя згортваюць палявыя шпіталі.

Самыя папулярныя дзіцячыя імёны — Марыя і Максім

Летась у Мінску нарадзілася больш за 17600 дзяцей. Якія імёны бацькі найчасцей давалі немаўлятам?

	Дзяўчынкі		Хлопчыкі	
1.	Марыя	649	Максім	642
2.	Ганна	591	Арцём	635
3.	Соф'я	586	Іван	558
4.	Дар'я	535	Міхаіл	509
5.	Настасся	517	Аляксандр	484
6.	Ксенія	473	Аляксей	459
7.	Лізавета	421	Мікіта	453
8.	Вікторыя	412	Раман	453
9.	Валерыя	408	Даніл	448
10.	Паліна	401	Кірыл	419

Інф. Tut.by

Канадзец стварыў крэм для выдалення татуіровак

Вынаходка 27-гадовага Алека Фалкенгема з універсітэту Дэлхаўс напросту выпускае чарнілы ў арганізме чалавека з дапамогай клетак арганізму.

Даследчык праводзіць эксперыменты на вушах свіней. Аб часе з'яўлення крэму ў продажы ён казаць пакуль не можа.

АА

Джалі і Піт усынавяць сірыйскага бежанца

Зорная пара Анджаліна Джалі і Брэд Піт рыхтуюцца ўсынавіць чацвёртае дзіця. Ім стане двухгадовы бежанец з Сірыі па імені Муса, з якім актрыса пазнаёмілася, калі ў якасці пасла добраай волі ААН наведвала лагер бежанцаў у Турцыі.

«Маленькі Муса пабег да Анджаліны адразу ж, як яе ўбачыў. Гэта было неверагодна кранальна. Актрыса пацалавала дзіця, і з тых часоў яны не расставаліся», — распавёў выдавецца таго, што адбылося.

Цяпер зорная пара займаецца афармленнем усіх неабходных для ўсынаўлення малага папер.

У 39-гадовай Джалі і 51-гадовага Піта шасцёра дзяцей: трое сваіх і трое прыёмных: в'етнамец Пакс, камбаджыец Мэдакс і эфіопка Захара. Муса стане ў вялікай сям'і сёмым дзіцём. Акцёры разам з 2005 года, а пажаніліся ў жніўні 2014-га.

Фотафакт

КІРЫЛА ХІЛЬКО

Перад Камароўскім рынкам у Мінску кампанія Nescafé ўсталявала велізарны кубак з сюрпрызам. На кубку ёсць цёплыя месцы, да якіх можна прыкласці змерзлыя рукі і пагрэцца. Дзеці ад такога ў захваленні.

Вясёлае пярэ

Мардэхай В.

Саша і вышыванка

«Арт-студыя Pras наведміла аб планах выпуску «вышываных» шын для ровараў. На гуме па запатэнтаванай тэхналогіі будзе вытлаілены арнамент — «Знак сонца з крыжыкам». Ахвочых стаць інвестарамі практу заклікаюць пісаць на daprasu@gmail.com».

Па шашы ў вышыванцы Едзе Саша наш на танцы Вышыровар, вышышыны Усе сустрэчныя машыны Яго весела вітаюць Саша у адказ ківае. Ён у трэндзе! Ёсць увага! Лайкі, статусы, павага! Саша мроіць стаў заўзята Як самлеюць усе дзяўчаты, Ад таго, што будзе ўночы, Ён заплуючы нават вочы. Раптам, вось неспадзяванка, Трапіў колам ровар у ямку. Саша дзёрнуў галавою І ў цэп трапіў барадою, Цеп у бараду ўчаліўся, І наш Саша паваліўся! Хай ты модны і прышпільны — За рулём заўжды будзь пільным!

Памёр акцёр Ражэ Анэн — «камісар Наваро»

Французскі акцёр Ражэ Анэн, які сыграў галоўную ролю ў тэле-серыяле «Камісар Наваро», памёр у Парыжы ва ўзросце 89 гадоў. Ён сканаў у шпіталі Жоржа Пампіду ў Парыжы ад вострай дыхальнай недастатковасці.

Ражэ Анэн нарадзіўся ў 1925 годзе ў Алжыры. Яго жонкай была Крысцін Гіз-Рэналь — род-

ная сястра жонкі экс-прэзідэнта Францыі Франсуа Мітэрана.

Колькасць работ Анэна ў кіно вымяраецца дзясяткамі, аднак у Беларусі найбольшую папулярнасць ён атрымаў, сыграўшы галоўную ролю ў паліцэйскім серыяле «Камісар Наваро», які выйшаў на экраны ў канцы XX ст.

Краіна Беларусь

Тысяча гадоў гісторыі з ілюстрацыямі

Пытайцеся ў «Акадэмікнізе» (пр. Незалежнасці, 72), кнігарні «Логвінаў» (пр. Незалежнасці, 37а), на сайце інтэрнэт-кнігарні Prastora.by.

109-гадовы аўстраліец звязаў швэдры для пінгвінаў

Найстарэйшы жыхар Аўстраліі Альфрэд Дэйт знайшоў у доме састарэлых нечаканае карыснае ўжыванне сваім навыкам — ён умее вязаць.

Пінгвінам вострава Філіп швэдры трэба не дзеля моды. Ад разліваў нафты іх натуральнае «футра» псуецца і перастае грэць — патрэбна штучнае.

Добраахвотнікі, такія, як Дэйт, звязалі швэдры для калоніі з 32 тысяч пінгвінаў.

А ў Дэйта новая задача — ён вяжа папачкі для неданошаных дзяцей, а таксама шалікі сябрам. За 109 год Альфрэд так і не навучыўся адмаўляць тым, каму трэба дапамога.

Аляксандр Арсёнаў

У «НН» (№2 ад 14 студзеня) надрукаваны адказ Г. Уласаву з нагоды збітага «Боінга». Не вешайце лапшу на вушы чытачам! Вы сцвярджаеце, што «ўсе факты паказваюць, што збілі самалёт не ракетай з іншага самалёта, а з зенітнага комплексу «Бук», пастаўленага баевікам Расійяй». Назвалі б не ўсе, а хача б адзін факт на карысць Вашай версіі. Які эксперт гэта высветліў, на падставе чаго? Нумар в/ч, прозвішча камандзіра разліку, батарэі?

«Баевікі, шантрапа», самастойна з ЗРК «Бук» не змаглі б справіцца. Патрэбны спецыялісты. Я ўдзельнік баявых стрэльбаў ЗРК С-200 на Балхашы і іншых палігонах. Ведаю, што магутнасці «Бук» і С-200 прыкладна блізкія. Для запуску і знішчэння мэты патрэбны хача б невялікі баявы разлік спецыялістаў.

Вы раіце «менш чытаць расійскай прапаганды і крытычна ацэньваць факты», а крыху вышэй гаворыце, што да такіх высока прыйшлі «шляхам супастаўлення фактаў». Але, каб супаставіць, трэба даведацца пра іх, у тым ліку і з расійскіх СМІ. Штосьці тут у Вас пастаўлена з ног на галаву. Па-мойму, «баевікамі-шантрапой», тэрарыстамі, хутчэй за ўсё трэба называць тых, хто артабстрэламі руйнуе дамы, школы, бальніцы, забівае дзяцей, жанчын, старых... Гэта ганьба ў год 70-годдзя Перамогі.

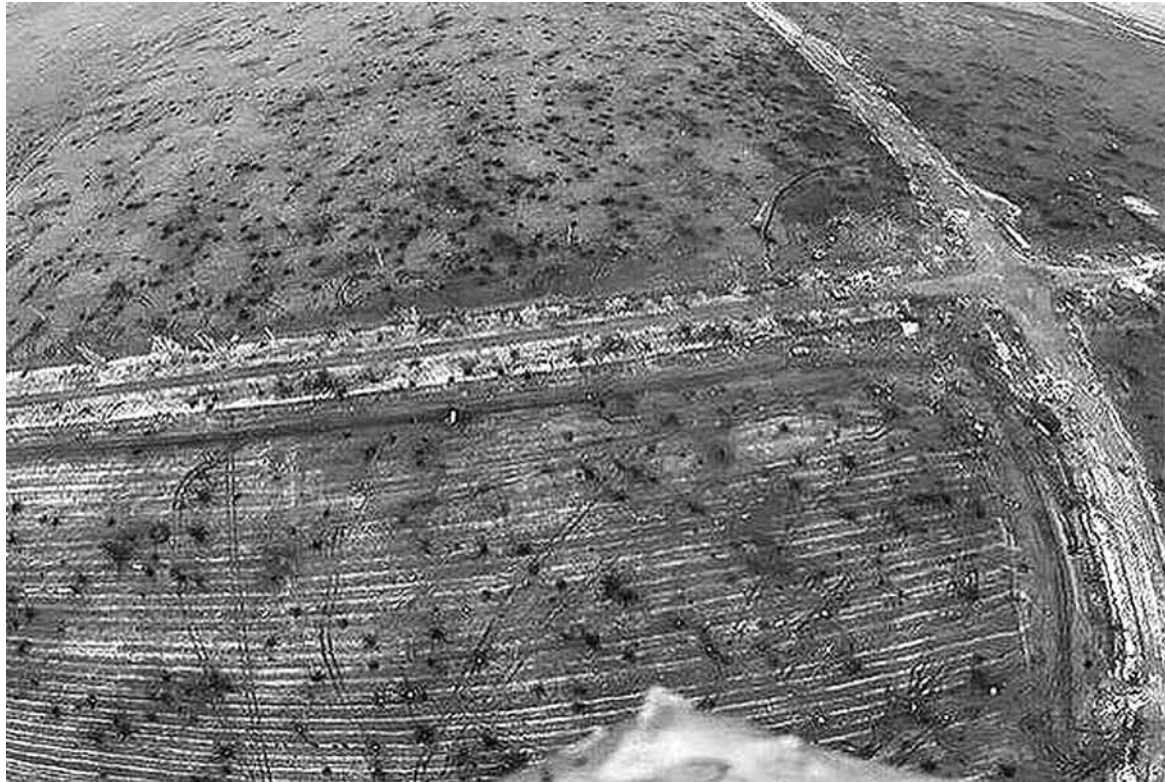
З найлепшымі пажаданнямі праўды і свабоды,

Анатоль Дарашэнка

Ад рэдактара

Хто ж Вам, такому наўнаму, скажа «нумар в/ч, прозвішча камандзіра разліку, батарэі», якія збілі мірны «Боінг»? За такое злачынства вінаватым жа рана ці позна адправіцца пад міжнародны трыбунал прыйшлося б. Прычым не «стрэлачнікам», а тым асобам, якія санкцыянавалі адпраўку «Букаў» у Данбас. Таму будучы маўчаць і што хочаш выдумляць

Дазвольце запырэчыць, або Ганьба ў год 70-годдзя Перамогі

Так выглядае цяпер скрыжаванне на трасе Бахмутка недалёка ад Дэбальцава. Нібы воспінамі, зямля спярэжчаная варонкамі пасля абстрэлаў расійскімі сіламі стратэгічна важнага скрыжавання ў Луганскай вобласці Украіны. Фота было зроблена з беспілотніка. Гэтае скрыжаванне ахоўваў 31-ы блокпост украінскай арміі. Расійскія сілы літаральна спрасавалі тэрыторыю снарадамі, каб захапіць яе. Бо траса Т-1303, ці як яе называюць на Луганшчыне — «Бахмутка», адкрывае шлях з Луганска на агламерацыю Лісічанск, Севераданецк, Рубежнае, і далей на Крамянную, дзе вядзецца здабыча прыроднага газу.

у падкантрольным сабе СМІ. І «сведкаў» у іх — столькі, колькі актёраў у пагарэлым тэатры.

Што да абстрэлаў — правільна асуджаеце. Толькі адкажыце на пытанне: на

тэрыторыі якой суверэннай, незалежнай дзяржавы адбываюцца гэтыя страшныя справы,

Гісторыя вучыць, гісторыя мучыць...

Сяргей Навумчык: Пра што забыўся Трусаў

Выступаючы перад наведнікамі курсаў «Мова нанова», шануюны старшыня Гаварыства беларускай мовы Алег Трусаў адказаў, сярод іншых, на пытанне адносна дзейнасці апазіцыі БНФ.

З адказу Трусава складаецца ўражанне, што ўсё, зробленае на пачатку 90-х гадоў (у тым ліку і Незалежнасць, і наданне «Пагоні» і Бел-Чырвона-Беламу Сцягу статусу дзяржаўных сімвалаў), — вынік высілкаў зусім не БНФ і фронтаўскіх прадстаўнікоў у Вярхоўным Савеце, а дзейнасці Дэмаклуба (дзе ў ліку 100 дэпутатаў быў і Лукашэнка), а таксама — камуністаў. («Не зусім гэта праўда, што толькі там апазіцыя БНФ... Там яшчэ было прыхільнікаў сотні дзве», «і больш за тое, яшчэ плюс — асноўная маса дэпутатаў былі людзі з вышэйшай адукацыяй, няважна, камуністы яны, нацыяналісты...» Насамрэч, Дэмакратычны клуб, які быў створаны вясной 1990-га, у час першай сесіі ВС збіраўся добра калі два разы за ўвесь шасцігадовы тэрмін каденцыі Вярхоўнага Савета.

Перыяд пачаткаў незалежнасці Рэспублікі Беларусь у 90-х застаецца тэмай гарачых спрэчак. На фота: рэкламны значак прэм'ер-міністра Вячаслава Кебіча часоў прэзідэнцкай кампаніі 1994 года.

Ён і не мог дзейнічаць эфектыўна — бо, нароўні з Пазняком ці тым жа Трусавым, туды ўваходзілі першы сакратар ЦК ЛКСМ Кудлаш, дарадца Кебіча Мікалай Скарынін, начальнік упраўлення аховы Міхаіл Цесавец (адзін з тых, які кіраваў аперацыяй збіцця дэпутатаў БНФ у ноч з 11 на 12 красавіка 1995 г.), Віктар Шэйман (тлумачэнні, думаю, залішнія) — ды іншая падобная публіка. Так, нам удалося пераканаць некаторых з гэтых людзей прагаласаваць і за Незалежнасць, і за Герб і Сцяг — але ў тым самым 91-м «перамоўны» патэнцыял з камуністамі быў вычарпаны. З 1992-га года камуністы пайшлі на рэванш, які меў выразна антыбеларускі, праімперскі характар.

Я не ведаю, адкуль Трусаў узяў «дзве сотні прыхільнікаў». Затое я

добра памятаю (і гэта зафіксавана дакументальна), што кожны радок заканадаўчых дакументаў аб Незалежнасці нам, дэпутатам БНФ, даводзілася вырываць у напружанай барацьбе з гэтымі «дзвюма сотнямі». Барацьбе, якая цягам шасці гадоў забірала ўсе сілы (магчыма, таму і сышлі з жыцця ў 40—50 гадоў некаторыя мае калегі па апазіцыі).

І менавіта гэтыя «дзве сотні прыхільнікаў» у кастрычніку 1992 года заблакавалі рэферэндум аб датэрміновых выбарах ВС па новым дэмакратычным законе, менавіта яны прагаласавалі за далучэнне Беларусі да Сістэмы калектыўнай бяспекі (што азначала ўцягванне ў арбіту вайсковых інтарэсаў Масквы; і Шушкевіч падпісаў), і менавіта яны ў сакавіку 94-га, з парушэннем Рэгламенту ВС, правялі ў Канстытуцыю інстытут прэзідэнта. Менавіта яны падтрымалі вясной 95-га ініцыятыву Лукашэнкі аб правядзенні так званага «рэферэндуму», а калі на раніцу пасля галадоўкі ў Авальнай зале Алесь Шут паказаў кровападцёкі ад дубінак спецназаўцаў, камуністы, гэтыя «людзі з вышэйшай адукацыяй», крычалі: «Ма-ло Вам дали!»

У апошнія два дзесяцігоддзі лукашэнкаўская прапаганда рабіла ўсё магчымае, каб спачатку ўтаптаць у бруд дэпутатаў апазіцыі БНФ — а затым, пры спрыянні афіцыйнай гістарыяграфіі, сцерці ў грамадскай свядомасці памяць і пра гэтых людзей, і ўвогуле пра той час.

Сумна, калі гэтаму спрыяюць (свядома і несвядома) тыя, хто сам браў удзел у тых гістарычных падзеях.

Сяргей Навумчык, дэпутат апазіцыі БНФ у Вярхоўным Савеце 12-га склікання, Прага

Ад рэдактара

Паведамляйце ў «Нашу Ніву» пра ўсе цікавыя ці, наадварот, абуральныя факты.

У большасці выпадкаў публікацыя ў незалежнай газеце аўтаматычна прыводзіць да выпраўлення сітуацыі. Але для гэтага ў Вашым паведамленні мусіць быць канкрэтыка, а Вашы нараканні павінны быць законнымі і справядлівымі.

Пішыце, як Вам зручна: на электронную пошту, у скайп, пісьмом ці праз форму на сайце NN.BY.

Наш адрас: а/с 537, 220050 Мінск.

e-mail: nn@nn.by.
Факс: (017) 284-73-29 Skype: nashaniva

Цёплыя словы

Дарагая Рэдакцыя!

Дзякуй вам за выдатную газету! Кожную сераду чакаем з жонкай яе і прачытаем ад першай да апошняй старонкі, а пасля перадаём суседзям па пляцоўцы.

Дзякуем Ягору Марціновічу, што раскапаў праўду пра новых «баяр» і іх Дразды.

Дзякуем за добрую літаратуру. Заўжды з асалодай прачытаем поўныя добрага гумару п'ескі Аляксандра Афона. Вельмі палюбілася нам каляднае апавяданне Таццяны Барысік, ведае яна жыццё!

Моцнае пяро і ў вашага новага аўтара Уладзіслава Шыводзіча. Ягоныя рэпартажы з пад Магілёва і Брэста ўзялі за душу.

Добрага вам здароўя і шмат падпісчыкаў!

Іван і Ірына Івановы, Мінск

Фотажабы

І калі ты ўжо, халера, вырасцеш?...

пераклад - vk.com/mova_dzyalysyi

ПРЫВАТНЫЯ АБВЕСТКІ

Набуду нумары часопіса ARCHE

Калі ў вас ёсць жаданне прадаць свой часопіс(-ы) ARCHE, то вы можаце напісаць мне: Skype: bor.name, Viber: +375295633090, Email: callmebor@gmail.com — наступную інфармацыю: нумар часопіса, год выдання, яго назву і кошт. Калі ў вас некалькі выданняў, якія вы жадаеце прадаць, то проста пералічыце іх. Аляксандр

Набуду кнігу Пітэра Бэрка «Гісторыя і сацыяльная гісторыя» (Пітэр Бэрк. Гісторыя і сацыяльная тэорыя / перакл. Мікола Гілевіч. — Мінск: Тэхналогія, 2003. — 235 с. — 1000 ас. — ISBN 985-458-089-X).

Уладзімер Русаковіч (w.rusakovich@outlook.com, +375297698064).

Так любіў лес, што пабудаваў у ім катэдз

Экс-намесніка міністра лясной гаспадаркі Фёдара Лісіцу судзяць за незаконнае будаўніцтва.

Пачаўся суд над былым першым намеснікам міністра лясной гаспадаркі Фёдарам Лісіцам. Судзіць экс-чыноўніка пачалі на радзіме — у Салігорску.

Працэс меркаваўся правесці ў Мінску. Але яго перанеслі ў раённы цэнтр, дзе па справе праходзяць 80 сведкаў. Каб людзей не ганяць у сталіцу, дапытваюць іх будучы там.

Крымінальную справу супраць Лісіцы завялі 9 красавіка 2014. За пару дзён да гэтага знялі з пасады. Падставой сталі вынікі праверкі, якую праводзілі КДБ, МУС і КДК. Чыноўніка абвінавачалі ў злоўжыванні ўладай і службовымі паўнамоцтвамі. Паводле следства, Лісіца незаконна набыў зямельны ўчастак, пабудаваў і прыватызаваў жылы дом, нямаў выкарыстоўваў бюджэтныя сродкі.

Матэрыялы абвінавачання цытуе «Ежедневник»: на Лісіцу капнулі яшчэ ад 1990-х гадоў. Тады 30-гадовы Фёдар Лісіца працаваў ляснічым у Старобінскім лясгасе. Там і пачаліся незаконныя маніпуляцыі з зямлёй. Ка-

БЕЛАПАН

БЕЛАПАН

ля вёскі Яскавічы Салігорскага раёна ён пабудаваў катэдз на 294 м². Але аказалася, што зямля тая знаходзіцца ў водаахоўнай зоне і адносіцца да ляснога фон-

ду. І будавацца на ёй было нельга. Ужо ў 2005, калі Лісіца быў дырэктарам Старобінскага лясгаса, свой участак ён незаконна вывеў з ляснога фонду. А дом зарэгістраваў на жонку. У выніку быў знішчаны надгробны пакрыў і адбылася дэградацыя зямель. Шкода ацэнена ў 1,34 мільярда рублёў.

У 2005—2010, па версіі абвінавачання, Лісіца даў загад выдзельць участак ужо ў вёсцы Тычыны пад будаўніцтва ведамаснага жылля. Аднак пасля будаўніцтва дома яго не ўвялі ў эксплуатацыю як службовае жылло, каб можна было прыватызаваць. Прычым дом на 252 м² пабудаваў лясгас, якім

кіраваў Лісіца. Дырэктар спачатку засяліўся, а пасля стаў у чаргу як чалавек, які мае патрэбу ў паляпшэнні жыллёвых умоў. І прыватызаваў дом. Вось толькі цана дома была зменшана на 63 мільёны — агулам жа скла-ла 309 мільёнаў рублёў. Ён мусіў выплаціць 10% ад агульнай сумы, а рэшта раскідвалася на 40 гадоў. Такая вось звышвыгодная растэрміноўка.

А затым Фёдар Лісіца перабраўся ў Мінск. У 2010 яго прызначылі першым намеснікам міністра лясной гаспадаркі. Пераезд у сталіцу раскryў новыя кватэрныя перспектывы. Ён папрасіў у міністра службовае жылло, хоць перад гэтым адмовіўся ад будаўніцтва трохпакаёўкі. І яму выдзелілі двуххузроўнёвую кватэру ў Ждановічах (111 м²). За кошт інавацыйнага фонду зрабілі рамонт, абставілі мэбляй. Агулам на гэта пайшло больш за 300 мільёнаў рублёў. І тады Фёдар Лісіца звярнуўся з просьбай дазволіць прыватызаваць жылло як асобе, якая мае патрэбу ў паляпшэнні жыллёвых умоў. На гэты раз схема не спрацавала.

А яшчэ былога намесніка міністра абвінавачалі ў тым, што ад мая да верасня 2012 ён пражываў у нумары «люкс» ведамаснай гасцініцы без аплаты. Тут «накапала» 5 мільёнаў.

У судзе ж Фёдар Лісіца, як піша «Ежедневник», усе абвінавачанні адкінуў і заявіў пра фальсіфікацыю справы. А для кожнага эпізода знайшоў тлумачэнне.

Экс-чыноўнік даводзіў, што ўчастак каля Яскавіч быў уведзены ў лясны фонд памылкова. А калі ён тое заўважыў, сам і выправіў памылку. А дом той будаваўся за грошы жончыных бацькоў. Вось на яе і зарэгістравалі катэдз. Пасля, праўда, развяліся, і ён пазбавіўся жылля.

Памылкай патлумачыў і заніжэнні ацэначны кошт дома ў Тычынах. Маўляў, ацэншчык няправільна ўказаў год яго здачы. І ў гэтым яго, Лісіцавай, віны, маўляў, няма.

А вось адмову будаваць трохпакаёўку ў Мінску спісаў на невысокі заробак у міністэрстве. Не набіраў грошай, каб зрабіць першы ўнёсак. Таму і папрасіў службовую кватэру, якая, па яго словах, аказалася ў кепскім стане. Вось і давялося рабіць рамонт.

Нявыплату за нумар у гасцініцы патлумачыў тым, што яму так казалі: не плаціць.

Суд над Фёдарам Лісіцам працягваецца. Пасля ўсіх допытаў у Салігорску працэс пераедзе ўсё-ткі ў Мінск, дзе таксама хапае сведкаў па гэтай справе.

Кастусь Матушыч

Вышук

Не вярнулася

Алеся Панцялеева, 1990 г.н., у дзень свайго нараджэння, 15 ліпеня 2014, пайшла з дома і не вярнулася. У дзень знікнення знаходзілася ў пятым мікрараёне Гомеля. На плячы, бліжэй да левай лапаткі, мае радзімку. Хто ведае месцазнаходжанне дзяўчыны, звяртайцеся на: (0232) 70-44-25, (029) 687-98-70.

Можа быць у Беларусі

Грамадзянін Узбекістана, 31-гадовы Хуснудзін Усманаў, на радзіме падазраецца ў тэрарызме. У канцы 2014 яго затрымалі ў Мінску. Аднак у пачатку студзеня ён збег. Калі вы бачылі гэтага чалавека, звяртайцеся на 102.

22-гадовага беларуса прыраўнялі да баевікоў «Аль-Каіды»

Гілані Лазарэвіч трапіў у спіс небяспечных тэрарыстаў.

У пачатку лютага КДБ апублікаваў спіс асобаў, якія ўдзельнічаюць у тэрарыстычнай дзейнасці, маюць дачыненне да распаўсюду зброі масавага знішчэння альбо знаходзяцца пад кантролем такіх людзей. У спісе — больш за 200 прозвішчаў. Гэта тыя, хто звя-

заны з дзейнасцю міжнароднай тэрарыстычнай арганізацыі «Аль-Каіда». Але ёсць у спісе і адзін беларус. У 22 гады Гілані Лазарэвіч стаў небяспечным тэрарыстам.

Як паведамілі ў Следчым камітэце, яшчэ ў 2013-м Лазарэвіч захапіў і ўтрымліваў закладніка з мэтай атрымаць ад яго сваякоў выкуп — грошы за вызваленне. З таго часу і знаходзіцца ў вышуку.

Пра Гілані Лазарэвіча вядома мала. У дзяцінстве ён асірацеў. Падлеткам паспеў адседзець за крадзеж. Пасля таго, як атрымаў школьны атэстат, спрабаваў атрымаць прафесію. Ён паступіў ў сталічны медыцынскі каледж, затым у Мінскі інстытут кіравання. Праўда, доўга ў навучальных установах не пратрымаўся — быў адлічаны. З 2013 года пра яго няма звестак.

СМ

А.САЛІМОНОВІЧ/СТАК

Сцісла

«Газайшчыцы» арудуюць у Маладзечне

Дзве маладыя жанчыны, прыкладна 20—25 гадоў, заходзяць у кватэру і называюцца супрацоўніцамі газавай службы. Адна з іх праходзіць на кухню, а другая застаецца ў калідоры. А пасля іх сыходу гаспадары не далічваюцца грошай. Будзьце пільнымі!

Пагарэў на хабары

Адзін з кіраўнікоў упраўлення кантролю транспартнай дзейнасці філіяла транспартнай інспекцыі па Мінску і вобласці падазраецца ў атрыманні хабару. Па інфармацыі следчых, транспартнік не звяртаў увагу на парушэнні кіроўцаў рэжыму адпачынку на дарогах. Але не за так. За сваю бяздзейнасць змог бясплатна арандаваць будаўнічую тэхніку. Заведзена крымінальная справа.

Злівалі дызель

Следчы з Гродна заехаў на АЗС заправіцца, а ў выніку затрымаў злачынцаў. Маёр звярнуў увагу на

таксіста, які заліваў паліва ў каністры, а не ў бак. У аператара ён спраўдзіў, што запраўка адбывалася па службовай магнітнай картцы. Высветлілася, што кіроўца з Магілёва прадаў таксісту 250 літраў дызельнага, якое яму арганізацыя выдзеляла для пазездкі ў камандзіроўку ў Гродна. Грошы ён меркаваў пакінуць сабе. Заведзена справа за растрату даверанай маёмасці.

Выбух у кацельні

15 лютага ў вёсцы Кастрычнік Лагойскага раёна выбухнуў ацяпляльны кацёл у кацельні школы. Ад выбуху ў будынку павыліталі пыбы. Раненні атрымаў 24-гадовы хлопец, які ў балыніцы памёр. Мяркуюцца, што прычынай здарэння стала невыкананне тэхнікі бяспекі. Заведзена крымінальная справа на качагараў, якія ў момант выбуху былі ў кацельні з загінутым. Цеплазабеспячэнне адноўлена.

Разбілася сям'я

11 лютага каля Баранавіч кіроўца на «Фальксвагене» ўрэзаўся ў фуру «Мерседэс», што ехала папутна.

32-гадовы кіроўца легкавіка загінуў на месцы. Яго 33-гадовая жонка і гадавалае дзіця шпіталізаваныя. Магчыма, жыццё ім выпратавала тое, што былі прышпілены, хоць і ехалі заду, а дзіцё яшчэ знаходзілася і ў аўтакрэсле. Кіроўца «Фальксвагена» не вытрымаў бяспечную дыстанцыю да фуры, што прывяло да аварыі.

Напад на калекцыянера-нумізмата

Мінчук браў удзел у сходзе клуба калекцыянераў у сталічным Палацы культуры і спорту чыгуначнікаў. Пасля сустрэчы паехаў дадому. У пад'ездзе на яго

напалі: калекцыянеру некалькі разоў ударылі бітай па галаве, пасля чаго выхапілі сумку з калекцыяй манет. На крыкі выскачылі суседзі. Яны і затрымалі нападніка. Калекцыя манет, якую спрабавалі скрасці, ацэнена ў 150 мільёнаў рублёў.

Сяржант зламаў нос салдату

У суд Барысаўскага раёна перадалі справу на 20-гадовага малодшага сяржанта. Мяркуюцца, што ваеннаслужачы яшчэ ў ліпені ў казарме збіў салдату, у тым ліку зламаў яму нос. За збіццё сяржанту пагражае ад 3 да 10 гадоў калоніі.

КМ

СЛЕТЧЫ КАМІТЭТ

У фельчаркі хуткай дапамогі рэквізіравалі частку кватэры

Жанчына **судзіцца** за жыллё **15 гадоў**.

Мінчанка Ала Маскоўкіна трымае ў руках стос дакументаў. «Спрабавала прарвацца на прыём у Вярхоўны суд — не пусцілі, — абурэцца яна. — А за разгляд скаргі патрабуюць зноў пошліну плаціць, яшчэ тры мільёны рублёў. Што я, друкую гэтыя грошы?» Жыццё жанчыны другое дзесяцігоддзе праходзіць між судамі.

Ала змагаецца за права валодаць кватэрай, ад якой у яе адскачваюць долю за доляй. Судовыя памылкі накладваюцца на аб'якасць кантралюючых органаў, пераконвае Ала. «Вось глядзіце, у мяне забралі частку кватэры па артыкуле... рэквізіцыя», — паказвае яна рашэнне суда.

Рэквізіцыя — гэта канфіскацыя маёмасці пры стихійных бедствах, эпідэміях і іншых форс-мажорах, яе могуць прымяняць «у інтарэсах грамадства», але нават пры такой сітуацыі былому ўласніку кампенсуюць кошт.

Падзел кватэры

Гісторыя, якая перарасла ў бясконцы судовы працэс, пачалася амаль 20 гадоў таму.

У 1998-м годзе Аляксандр і Ала Чарнышовы (Маскоўкінай яна стала пазней), а таксама іх дачка Ірына пабудавалі ў крадзят трохпакёвую кватэру ў доме на вуліцы Ясеніна агульнай плошчай 63 м². На кожнага чалавека па тагачасных нормах выдзялялася па 20 м².

Першапачатковы ўзнос (10%) Чарнышовы зрабілі разам, але пасля сям'я развалілася. Аляксандр знік з жыцця былой жонкі, за крадзят Ала плаціла сама. Мужа яна ўбачыла ў 2000-м, у судзе. Той патрабаваў палову кватэры.

«Суддзя мусіла дзяліць кватэру на траіх, — перакананая Ала. — На дачку выдзяляўся крадзят, выдавала субсідыя, у яе яшчэ і чэкі «Жыллё» былі!»

Аднак судовая практыка іншая. У карыстанне Аляксандру выдзелілі пакой плошчай 17 м² з лоджый, а Але з дачкой дасталіся пакоі 14 м² і 12 м².

Шаўмесаца фельчарка правяла на Валадарцы, бо «пагражала жыццю і здароўю судовых выканаўцаў»

Зрэшты, у жыцці сям'і нічога не змянілася. Хоць адзін з пакояў і належаў былому мужу, той ніякай актыўнасці не праяўляў. У кватэры не з'яўляўся, за камунальныя не плаціў. ЖЭС скардзіўся на Аляксандра, але нічога зрабіць не мог. Не выключаць жа святло ва ўсёй кватэры праз аднаго неплацельшчыка?

У дачкі тым часам знайшлі падазрэнні на анкалогію. Кватэрыныя пытанні адышлі на другі план, як раптам у жыроўцы з'явілася новае прозвішча.

Смерць былога мужа

Выявілася, што ў ліпені 2004-га Аляксандр прадаў сваю нерухомасць. Уласнікам пакая стаў Даніл Голубеў.

Ала абуралася і звярнулася ў суд, каб прызнаць здзелку незаконнай, але марна.

У дадатак у прамежак між першым і другім пасяджэннямі суда раптоўна памёр Аляксандр. Ала мяркуе, што ў гэтай гісторыі было шмат чаго загадкавага.

Напярэдадні Аляксандр забраў у банку грошы, атрыманыя ад продажу кватэры. А пасля разам з суседзямі адзначаў дзень нараджэн-

ня свайго новай жонкі. «Я пытаюся: а чаму гэта адбылося ў маі, калі дзень нараджэння — у красавіку? А мне адказваюць, што тады быў пост, таму і не пілі, — узгадвае Ала. — На наступны дзень 38-гадовага Аляксандра знайшлі мёртвым. 2,8 праміле алкаголю ў крыві, і гэта на 110 кг вагі. Гэта бутэлька гарэлкі, не больш. Нават у кому пры такім атручванні не трапляюць. Я працую на хуткай, мы пацыента з 9,7 праміле адкачалі!» Куды падзеліся грошы з банка, яна так і не змагла высветліць.

Бой за пакой

Спрэчка ў судзе працягнулася без прадаўца. У выніку 17,2 м² засталіся за Голубевым. Паводле рашэння суда, ён стаў уласнікам ізаляванага пакая. Уся астатняя плошча кватэры, уключна з месцамі агульнага карыстання — прыхожай, кухняй, туалетам, — засталіся за Алай. Як Голубеў мусіў трапляць у свой пакой? Гэта суд не патлумачыў.

«Добра, я закладваю цэглай дзверы ў гэты пакой, а вы заходзьце як хочаце. Можаче хоць праз акно залятаць», — заявіла Ала і стала трымаць абарону.

Голубеў з'явіўся каля кватэры ў суправаджэнні судовага выканаўцы, калі Ала не было дома. Аднак адчыніць дзверы не ўдалося. Суседзі пазванілі жанчыне, і тая паспела на поле боя. З хуткай яна захапіла кіслародны балончык.

Уваход у кватэру на першы раз удалося адстаяць, але гэта быў толькі час. З прыёма ў пракурора Маскоўскага раёна Алу забралі на Акрэсціна. Нібыта яна пагражала жыццю і здароўю судовых выканаўцаў, прычым не з пустымі рукамі — з вогнетушыльнікам.

Паўмесаца жанчына правяла ў КПЗ на Валадарскага. Яе прысудзілі да двух гадоў абмежавання свабоды без накіравання ў калонію.

Затое Голубеў у пакой так і не трапіў.

Новыя суседзі

У 2012-м сусед зноў пайшоў у наступ: запатрабаваў змяніць долі ва ўласнасці так, каб ён мог карыстацца сваім пакоем, які займаў 27% плошчы кватэры. Ала пра гэта не здагадалася, на працэс яе не выклікалі. Як патлумачылі пасля ў судзе, нібыта позов выпадкова

даслалі на іншы адрас. Праўда, на пошце пацвердзілі, што дакументаў на імя Алы не паступала.

Менавіта падчас гэтага працэсу суддзя і вынесла рашэнне, спаслаўшыся на артыкул «рэквізіцыя». Як гэта было патлумачана? Суддзя адшукала велічыню пакая былога мужа Алы і выдзеліла столькі ж Голубеву — 43% кватэры. Гэта набыты раней пакой, а таксама палова месцаў агульнага карыстання.

Пакуль жанчына абскарджвала рашэнне, яна даведлася пра з'яўленне новага суседа. «Мне прыходзіць дзве пошты. Адна пратое, што засяляецца грамадзянін Лобаў, які купіў пакой. А другая — што засяляецца грамадзянін Шчыгалеўскі, які атрымаў той самы пакой у падарунак ад Голубева. Як гэта магчыма: і прадаць, і падарыць?» — не разумее яна.

Аказалася, што Голубеў спачатку прадаў пакой Лобаву, затым той вярнуў нерухомасць гаспадару, а пасля Голубеў падарыў пакой Шчыгалеўскаму. Адпаведна, 43% кватэры цяпер перайшло яму.

Але як удалося змяніць уласніка, калі не скончыліся судовыя разбіральніцтвы? Касацыйная скарга Алы згубілася ў судзе разам з чэкам аб аплаце.

Адзін з пакупнікоў прынёс на засяленне тэхпаспарт на пакой, нібыта выдадзены былому мужу Алы яшчэ дзесяць гадоў таму. Адкуль з'явіўся дакумент — невядома. Мала таго, што тэхпаспарт выдаецца на ўсю кватэру разам, а не на асобны пакой, дык у дакуменце яшчэ і быў пераблытаны нумар кватэры. Прадстаўнік кадастравага агенцтва заявіў у судзе, што такога тэхпаспарта ніколі не існавала. Аднак шукаць вінаватых у з'яўленні несапраўднага дакумента суд не стаў. «Праігнаравалі і заяву аднаго са сведкаў пра тое, што суддзя абавязала яго выдаць незаконную даведку», — узгадвае Ала.

Фельчарка па-ранейшаму спрабуе знайсці ў судах праўду, але на ўсялякі выпадак трымае кругавую абарону свайго кватэры.

Ягор Марціновіч

Як баранавіцкі суд сам сябе абвяргаў

У рэдакцыю «Нашай Нівы» звярнуўся мужчына з Баранавічаў. Ён сцвярджае, што праз памылкі мясцовага суда страціў гараж і адбываў пакаранне больш, чым трэба.

Судовая эпапея Аляксандра Нямкевіча, супрацоўніка Баранавіцкай ДЮСШ па боксе, пачалася ў 2009-м. Тады яго прызналі вінаватым у незаконнай прадпрымальніцкай дзейнасці — мужчына рабіў еўраароменты, не зарэгістраваўшыся як ІП, і атрымаў «прыбытак у буйным памеры». Тады суд абавязаў яго выплаціць штраф і кампенсаваче нанесеную дзяржаве шкоду — агулам каля 16 мільёнаў рублёў.

«Грошы пачалі вылічваць з майго заробку, — расказвае Аляксандр. — Я ўсё добрасумленна выплачваю, але прыкладна праз год пасля прысуду выйшаў новы закон з адваротнай сілай: «буй-

ным прыбыткам» пачалі лічыць суму большую, чым зарабіў я. Таму з мяне мусілі зняць судзімасць і вызваліць ад адбыцця пакарання ў выглядзе штрафу.

Аднак на тое, каб разабрацца ў зменах у Крымінальным кодэксе, Баранавіцкаму суду спатрэбіўся яшчэ год — толькі ў 2011-м, пасля ліста з абласной пракуратуры, судзімасць з Аляксандра ўрэшце знялі, а разам з тым і паставілі вызваліць ад штрафу. Праўда, і тут зрабіць усё гладка не атрымалася — суд не мог вызначыцца, з якой даты лічыць мужчыну несудзімым: з даты пасяджэння ці з даты выхаду новага закона? У выніку судовых пастановаў аказалася адразу дзве, а потым і тры — суд такім чынам выпраўляў свае памылкі.

Урэшце пастанова аб зняцці з Аляксандра судзімасці набыла моц толькі ў 2013-м! За гэты час судавыканаўцы паспелі

канфіскаваць у мужчыны гараж і прадаць яго.

«Гараж прадалі за адзін дзень! Я аб гэтым нават не ведаў, — мужчына шакаваны дзеяннямі суда. — Прышоў неяк, а там ужо чужы замок і сігналізацыя! Пры гэтым прададзены ён за смешныя грошы — за 6 мільёнаў! І гэта — рынжавы кошт? Хто яго ацэньваў? Рэальная цана гаража — некалькі тысяч даляраў. Я сам мог бы яго прадаць і выплаціць усё, што яны з мяне спаганялі. Але не — забралі, прадалі, і за гэты час у майго гаража змянілася ўжо тры ўласнікі».

Праз нязгоду з продажам гаража Аляксандр Нямкевіч пісаў скаргі ў розныя інстанцыі, у выніку Баранавіцкі суд адмяніў сваё ж папярэдняе рашэнне і прызнаў таргі нядзейснымі, але пастанову аб рэалізацыі гаража не адмяніў!

Праўда, у Баранавіцкім судзе з меркаваннем Аляксандра не згод-

ныя: маўляў, паўныя недарэчнасці былі, але ўсё вырашылася па законе.

«Што да гаража, то суд усё рабіў правільна. Калі ў вас, напрыклад, скралі машыну і прадалі, то вы хочаце, каб злачынца вам адразу грошы аддаў, ці будзеце чакаць, пакуль ён пакрысе выплаціць? Дык

вось і тут: гараж быў прададзены, каб хутка кампенсаваче шкоду, нанесеную дзяржаве», — тлумачыць старшыня Баранавіцкага суда Мікалай Кміта. Ці мог Аляксандр сам прадаць свой гараж? І чаму яго прадалі за такую маленькую суму? Тут суддзя прамаўчаў.

Арцём Гарбацэвіч

Макарэвіч у Мінску: Рускіх адрознівае ад беларусаў менталітэт качэўніка

Саліст «Машіны времени» **даў закрыты канцэрт** у дзень, калі Пуцін вёў перамовы з Парашэнкам і Меркель.

Выступ Андрэя Макаравіча ў мінскай кавярні «Лофт» 11 лютага быў экспромтам. «Нават гітара чужая», — прызнаваўся славуці расійскі рок-музыкант. Абвестак не было, але перад пачаткам каля ўваходу ў клуб стаяла чарга ў сто чалавек.

Паслухаць Макаравіча прыйшлі жонкі палітвязняў — Марына Адамовіч і Мілана Міхалевіч, пісьменнікі Уладзімір Арлоў, Анатоль Івашчанка, Віталь Рыжкоў. «Карацей усе, хто не трапіў на сустрэчу ў Палац Незалежнасці», — жартавалі слухачы. «Ці праўда, што Вы з Пуціным памірыліся і ляцелі ў Мінск адным самалётам?» — спыталіся яны ў запісцы.

Праграмы не было, Макаравіч на аркушы меў спіс песень, з якіх ён выбіраў дарэчную на дадзены момант.

Славуціх хітоў «Машіны» спяваў мала, больш было новых пе-

ІРІНА АРХІМУСКАЯ

сень, пра сучасную Расію, за якія яго цкуюць адэгты «русского міра».

Аваццё выклікала песня «Разговор с соотечественником»:

Только-только спокойно зажили в стране,
Как страны показались нам мало.
И теперь я в г***е, ты в г***е, все в г***е.
Ну чего тебе, брат, не хватало?

Спяваў Макаравіч і «К нам в Холуево приезжает Путин», і песню пра Ваньку Іванова, які сапсаваў паветра ў храме.

«У мяне ўся радня па лініі бацькі — з Беларусі, з Заходняй Беларусі», — падкрэсліваў Макаравіч, адказваючы на пытанне пра ўражанні ад нашай краіны.

І палічыў дарэчным сказаць пра прыроду. «Каб пабачыць тое, што ў вас ёсць за 5 км ад горада, у Расіі трэба ехаць 80. І то будзе ўсё загаджана». Чаму так? Ён тлумачыў гэта менталітэтам качэўніка, які ёсць у генах расейцаў: «Качэўнік гадзіць без жалю — ён заўтра сядзе на каліна і з'едзе ў іншае месца. У вас гэ-

тага няма. Беларусы ў гэтым сэнсе большыя еўрапейцы».

Неабышлося і без заўвагі з залы за тое, што музыка казаў «Беларусія», а не «Беларусь». Макаравіч спрабаваў інтэлігентна адбівацца: маўляў, нічога абразлівага не ўкладаў, проста так прывык.

Спявак быў някідка апрануты — у цёмна-сіні швэдар і джынсы, каротка пастрыжаны — без кучараў і вусоў-«стрэлак», якія насіў нейкі час. «Выдатна выглядаеце!» — пісалі кампліменты ў запісках. Ён пагаджаўся: ну так, вядома, нашмат лепей, чым у сюжэтах НТВ.

Пасля канцэрта была авацыя і «Костер», выкананы на біс. Маўляў, не ўсё яшчэ страчана. Як ён там казаў: «каб я не меў надзеі, я б займаўся чымсьці іншым».

Што ж рабіў лідар «Машіны времени» ў Мінску? Паводле нашых звестак, запісваў на адной з прыватных мінскіх студый песню па-беларуску для праекта «Тузін. Перазагрузка», які ладзіць партал «Тузін гітоў» і грамадская кампанія «Будьма беларусамі». Якую песню? «Будзе сюрпрыз», — кажа дырэктар «Тузіна» Сяргей Будкін.

Сяргей Мікулевіч

Кампазітар Моўчан падаў у суд за выкананне песняроўскай «Малітвы»

Ён хоча спагнаць з гурту Нака **18 млн рублёў**.

Песню «Малітва» на словы Янкі Купалы і музыку Алега Моўчана, што ўваходзіла ў залаты рэпертуар «Песняроў», гурт Настасі Шпакоўскай выканаў адзін раз: на канцэрце-прэзентацыі праекту «Ре:Песняры» 12 верасня 2014. Адбылася гэта на страх і рызык: раней Моўчан, праслухаўшы апрацоўку гурту Нака, забараніў ім выконваць песню. Таму яна не ўвайшла ў альбом. Але на прэзентацыі было вырашана яе выканаць у знак павагі да творчасці Купалы і «Песняроў».

Арганізатар канцэрта і прадзюсар праекту Сяргей Будкін сплаціў праз Цэнтр абароны інтэлектуальнай уласнасці вызначанае законам аўтарскае ўзнагароджанне за выкананне на канцэрце творы, у тым ліку за «Малітву». Але тое не задаволіла Моўчана, ён таксама адмовіўся прымаць 2,5 млн рублёў — суму, роўную чыстаму прыбытку з канцэрта. Моўчан тады ацаніў шкоду ў 57 млн рублёў. Бакі да згоды не прыйшлі.

Цяпер кампазітар падаў у суд не на арганізатара канцэрта, а непасрэдна на выканаўцу песні. Ён патрабуе 18 млн за парушэнне аўтарскіх правоў і скажэнне мастацкай задумы.

Аляксандр Арсёнаў

Сцісла

Сокалаў-Воюш канцэртм сабраў 1860 даляраў для параненых украінскіх вайскоўцаў

Канцэрт адбыўся ў Нью-Ёрку 14 лютага. Бард Сяргук Сокалаў-Воюш праспяваў і свае знакамітыя песні — «Акасамітны летні вечар», «Верны конь», «Ніколі», «Маналог случчака», і новыя — «Песні лісоўчыкаў» і «Майдан». Пры канцы прысутныя разам запялялі беларускі і украінскі нацыянальныя гімны. На канцэрце было сабрана 1860 даляраў. Канцэрт зладзіла Беларуская-амерыканскае згуртаванне «Пагоня».

Хадановіч выдае кнігу дзіцячых вершаў

«Нататкі таткі» пісаліся пяць гадоў. Музей-напхальніцай была дачка 42-гадовага паэта Алена. Кніга ў аздабленні мастацкі Наталлі Кійко будзе надрукаваная цягам месяца-двух. На яе ўжо цяпер можна падпісацца на сайце labadzenka.by.

АА

Фотафакт

Кніга традыцыйных рэцэптаў беларускай кухні «Моц смаку», якую выдаў кухар каранямі з Зэльвы Юрый Качук, разышлася накладом 5000 экзэмпляраў.

Акцыя

Пачайся збор сродкаў на помнік Барадуліну

Вясной яго плануець паставіць на магіле паэта, ва Ушацах на Полаччыне. Помнік распрацаваў скульптар Мікалай Байрачны. Далучыцца да ганаровай справы можна, пералічыўшы грошы на дабрачынны рахунак, адкрыты на імя яго ўнучкі:

ААТ «Беларусбанк» філіял 514 код 614 УНП 100420097
код віда ўкладу 9004 (дамова дабрачыннага рахунка №000039)
атрымальнік Кліміна Дамініка Канстанцінаўна
прызначэнне плацяжу — добраўпарадкаванне пахавання

Ажыццявіць плацеж можна ў любым аддзяленні банка і таксама праз інфакіёск і інтэрнэт-банкінг (выбраць: «Плацяжы» — «Адвольныя плацяжы» — «Плацеж па рэквізітах» — нумар транзітнага рахунка 3819382102369).

Уладзіслаў Швядовіч

Кіно

Оксфарды, але не броўгі

Kingsman: Сакрэтная служба

Жанр: баявік, прыгоды, камедыя

Рэжысёр: Мэцью Вон

Уролях: Тэран Эджэртан, Колін Фёрт, Сэмюэл Л. Джэксан, Марк Стронг, Сафі Куксан, Майкл Кейн, Сафія Бутэла, Саманта Янус, Марк Хэміл

Вялікабрытанія, 130 хв.

Адзнака: 9

Эгізі прайшоў службу ў марской пяхоте і мае высокі ўзровень інтэлекту. Але цяпер хлопец абраў іншы шлях і стаў дробным злачынцам. Аднойчы ён знаёміцца з Гары Хартам, якому яго бацька калісьці выратаваў жыццё. Гары паведамае Эгізі, што з'яўляецца агентам сакрэтнай незалежнай шпіёнскай арганізацыі Kingsman, якая мае на мэце бараніць свет ад шматлікіх пагроз. Ён прапануе хлошчу прайсці навучанне і стаць новым сябрам іх каманды. Ці зможа Эгізі справіцца з усімі выпрабаваннямі?

Сюжэт фільма заснаваны на коміксе Марка Мілара і Дэйва

Гібанса The Secret Service. Брытанец Мэцью Вон, вядомы рэжысёр фантастычных баевікоў, пераўзышоў сябе і фактычна адрадыў жанр шпіёнскага баевіка, дадаўшы ў пастаноўку ладную долю чорнага гумару. Вядома, чалавечтва чакае сусветная катастрофа, і ўратаваць ад яе вырашае злачынца-вычварэнец далёка не этычным спосабам. Прысутнічае і галоўны герой, малады і зялёны, але ў вырашальны момант ад яго залежыць існаванне чалавечтва.

Пад шчодрым слоem кпінаў і гумару закранутыя важныя тэмы: канфлікт пакаленняў, класавая сістэма англійскага грамадства, хатні гвалт, экалагічная катастрофа. Акрамя таго, глядач атрымае магчымасць палюбавацца Колінам Фёртам у незвычайным для яго амплуа супергероя: 80% трукіаў актёр выканаў сам.

Адметнасць стужкі і ў фірмовым англійскім стылі. Крама адзення

Kingsman, прыкрыццё сакрэтнай службы, капіое сусветна вядомаму краму Huntsman, якая пазычыла некаторыя прадметы для здымак. А інтэрнэт-крама Mr Porter ужо выпусціла калекцыю адзення пад назвай Kingsman: поўны набор рэчаў, якія павінны быць у гардэробе брытанскага сакрэтнага агента.

Настасся Уласава

12 урокаў беларускага войска

Аповед рэзервіста. Піша
Зміцер Канявец.

*Маім таварышам, без якіх
стойка пераносіць нягоды
службы было б нашымат
складаней.*

Марозны лістападаўскі ранак. Сіні мікрааўтобус з соннымі пасажырамі праязджае шлагбаум абласнога ваенкамата. Ва ўнутраным дворыку не засталася вольнага месца. Выгрузка, пераклічка — усе, з дзясятка чалавек, мы паспешліва ўздзімаемся ў будынак на трэці паверх, дзе праз доўгі калідор між кабінетамі дактароў туды-сюды шпарка носяцца каля дзвюх соцень маладых, большаю часткаю стрыжаных нагала хлапцоў. Скінуты да купы вопратку ў непрыстасаваным для такой колькасці людзей мікрапакойчыку, далучаемся да агульнай беганіны.

Медкамісія для нас, рэзервістаў, суцэльная фармальнасць. «Бачыш?» — пытаюцца у першым кабінете. «Бачу!» — адказваю я. «Чуеш?» — «Чую!» — «Адхіленняў няма?» — «Ды няма...» — «Малайчына, такія нам патрэбныя!»

«Прайшоўшы» медкамісію, спускаемся на першы паверх у вялікую залу, дзе ў чаканні афіцэраў, якія забяруць кожнага з нас у патрэбную часць, бавім час за праглядам расійскага (вядома ж) ваеннага баевіка. Ахвотныя могуць наведваць мясцовы буфет з абуральна куслівымі цэнамі. Пазней нас выводзяць на вуліцу, пералічваюць, правяраюць, зноў садзяць у залу, — гэтак паўтараецца некалькі разоў. Афіцэры прыязджаюць па нас толькі ў другой палове дня.

...У прыцемку цягнік усё далей адвозіць нас ад знаёмых мясцін.

Урок №1. Першае ўражанне

Нарэшце мы на месцы: КПП, абшары тэрыторыі, манументальнасць планіроўкі і веліч старых збудаванняў часці, сілуэты якіх вымалёўваюцца ў асвятленні начных ліхтароў, уражваюць. На плацы ў паўцемры па-заліхвацку маршыруе ўзвод салдатаў. Яшчэ некалькі ўзводаў шыхтуюцца каля будынка староўкі. Адзладжанасці байцоў і адчування нейкай неаспрэчнай моцы войска перахапіла дыханне.

«Пералічы па галовах, можаш па нагах, але пасля падзеліш на два», — не без гумару капітан аддае загад старшыні. Нас размяркоўваюць па ротах і амаль адразу ж відуюць у староўку стракатым нязграбным статкам, які яўна дысануе з карцінай, толькі што пабачанай.

Урок №2. Ежа

Кіслая капуста з шчаціністым шматком мяса белага мядзведзя і сумнеўным пахам. Цяпер у беларускім войску (ад знаёмых ведаю, што не толькі ў маёй часці) звычайны рацыён зусім іншы. Розніцы паміж ежай на грамадзянцы і ў войску я не знайшоў. Супы, баршчы, плоў, бульба, маркара, салаты, усялякія кашы з неад'емным мясам ці хаця б смажанай рыбай, ёгурты і сыры, булачкі і тваражкі, а таксама цыбуля і часнык для ўмацавання імунітэту — галодным бываеш толькі пасля напружаных трэніровак непасрэдна перад абедом. А ўвогуле, ежа на 5 з 5.

СЯРГЕЙ ГУДЗІН

Пасля сталовай вядуць у казармавае размяшчэнне роты, жылая частка якога разбітая на чатыры калідоры з койкамі — гэта так званыя кубрыкі. Прасторы ў іх вобмаль. Кожнаму вызначаюць койка-месца.

Урок №3. Сон

Адбой у казарме зазвычай бывае а 10-й гадзіне, пад'ём — а 6-й. У кубрыках стаяць двух'ярусныя старыя койкі, даволі кампактныя, мякка кажучы, не пад волату. Спаць нязвыкла, ад таго вельмі нязручна, да таго ж скрыпучы і

Класічнай дзедаўшчыны няма

разгойданы ложка адхіляецца ад найменшага руху не толькі суседа знізу, але і ад рухаў двух ложкаў, што стаяць упрытык збоку і зверну ад прыгалоўя. За ноч прасынаешся ад гайданкі з дзясятка разоў. Сваю лепту ў начны камфорт уносяць і таварышы-«тыгры» — храп якіх, што праўда, перыядычна зацікаўлівае «паляўнічага» — дзяжурнага на роце з падушкай наперавес.

Зранку ў мяне спраўджваюцца змрочныя падозрэнні мінулага вечара: месца паміж суседнімі ложкамі (70 см) хапае падобрану толькі на дваіх, пагатоў для запраўкі другога яруса патрэбна паставіць у праход яшчэ дзве табурэткі. За 8—10 хвілін у ідэале ў звычайны дзень салдату патрэбна: скінуць коўдру на дужку ложка, злётаць у прыбіральню, пачысціць зубы, забраць свае берцы з сушылькі, апрануцца ў форму №3 (цалкам адзеты з шапкаю, але без бушлата), заслаць канвертам і адбіць (ёсць толькі дзве дзеравяшкі-плашкі на кубрык) ложка і пашыхтавацца паўзводна для

паверкі і адпраўкі на ранішнюю фіззарядку. Нам пашчасціла: з прычыны неадпаведнай статуту малой прасторы на чалавека, а таксама наяўнасці ўсяго сямі ўмывальнікаў і толькі чатырох кабінак тыпу сарцір (і пары пісуараў), мы маем 15 хвілін на ўсё пра ўсё. Прызначаны дзяжурны пасля паверкі бягуць хутка падмятаць і мыць у кубрыку падлогу. Пасля агульнага сняданку ім таксама неабходна зраўняць усе ложка па адной лініі і пасля — трыумф педантычнасці і маразму — зраўняць па працягнутай праз кубар нітцы ў адну лінію яшчэ і намаляваную трэцюю паласу коўдраў на двух ярусах усіх коек.

Урок №4. «У войску ўсё павінна быць звыродліва і аднастайна»

Гэта не пажаданне — гэта неадпярэчны закон, які спачатку выклікае ў непадрыхтаванага чалавека шквал пратэстных эмоцый. Падшыва прышываецца на 12 спяжкоў зверху, 2 з бакоў і 6 спіну — толькі так, бо адарвуць; койкі запраўлены аднолькава; падушкі квадратна адбітыя, табурэткі развернуты фронтам у адзін бок; на патыліцы абавязкова прамая лінія валасоў, г.зн. «канцік» (каб усе выглядалі аднолькава жакліва), нашэнне рэменя; завязка вузляка на шапцы; манера прышывання бірак на адзенне (месца, вугал, сцяжок ніткі, адсутнасць памятасці); расадка на табурэтках (напрыклад, побач могуць сядзець толькі салдаты ў кіцелі або толькі ў бялузе)... Рэгламентуецца абсалютна ўсё! За парушэнне «аднастайнасці» — люты вэрхал ад сяржантаў ці больш суровае пакаранне ад афіцэраў.

Урок №5 Мова зносін між вайскоўцамі

Агідны брудны расійскі мат з трасяначым акцэнтам спачатку

выводзіць з сябе нато нязвыклага. Мат, мова люмпенаў — здаецца, гэта адзіны сродак зносін у сучаснай беларускай арміі. Абмацюкаць перад шыхтам маёру лейтэнанта або прапаршчыку сяржанта рэч тут настолькі звыкла, што і на абразы ў свой адрас хутка выпрацоўваецца сапраўдны беларускі пафігістычны імунітэт. Маладыя лейтэнанцікі, спадчыныя ваенныя, пасля ўніверсітэтаў таксама (часта ўжываючы мат нязграбна і недарэчна) намагаюцца падладзіцца пад армейскія звычкі. Зрэшты, і сам, як ні намагаешся, праз пару дзён пачынаеш кантактаваць пры дапамозе табуяванай лексікі.

Першы паўнаватрасны дзень у арміі. Узвод стаіць на ўскрайку часткі ля рэчавых складаў. Пранізлівы халодны вецер, нізкае шэрае неба, бетонны клятчасты плот з бітым шклом і калючым дротам, праз які адкрываецца непрывабны далягляд з рэдкім мёртвым пералескам, наяўнасць вышкі з салдатам наводзяць неадназначныя асацыяцыі. Прапаршчык дазваляе развесці невялічкія вогнішча з падножнага бруду, ад якога болей дыму, чым цяпла. Чарга па абмундзіраванне рухаецца неймаверна марудна, прытым што прымяраць даюць толькі штаны і берцы, астатняе прапар дае на вока.

Пад вечар, намерзшыся, у размяшчэнні пачынаецца сапраўдная мітусня, звязаная са здачай цывільнага адзення, атрыманнем сподняга (зімні дваіны камплект кальсонаў і кашульбядуг) і падгонкай атрыманага днём абмундзіравання.

Урок №6. Абудак і абмундзіраванне

Самае важнае, што можна зрабіць, каб пазбегнуць дадатковых праблем, звязаных з са-

маадчуваннем, — правільна падбраць сабе берцы. Уззяць трохі большыя нават лепш. Дубовыя пяtkі новага абутку ўпарты і бязлітасна адбіваюцца малатком. 30—40% ўсіх байцоў маёй роты за час збораў пастаянна пакутавала на крывавыя мазалі на пяtkах і пальцах ног. Шчыра кажучы, армейскія берцы даволі пасрэдныя: дэмісезонныя (адны на лета і на зіму), дубова жорсткія, з неадпаведнай памерам маркіроўкай.

Зімовы камплект вопраткі салдата складаецца з берцаў, штаноў, кіцеля, вушанкі і бушлата. Усё, акрамя штаноў, даволі нязручна-няспрытнае. У вушанцы, парадокс, заўсёды мерзнуць патыліца і вушы. Самавольна апусціць вушы салдату нельга: яны прыспускаюцца (глупства замацавана статутам) пры —15°, поўнасцю адкладваюцца пры —25°. Шапку лепш узяць як мага большую: будзе цяплей. Мацёрныя словы ў адрас армейскіх куцюр'е выклікае адсутнасць шаліка, які, аднак, ёсць у афіцэраў, хоць тыя і меней марозіяцца. Праз адкрытае горла мы, радавыя, сутулім плечы, што робіць нас падобнымі да вераб'ёў. Пад канец збораў горла было хворае абсалютна ва ўсіх, 99% байцоў паехалі дадому з кашлем і ўсякімі бронхітамі/гаймаўтамі. Зімовая форма — тры з мінусам.

«Калі нам ужо адкрыюць ваенную таямніцу?» — з гумарам абурваюцца таварышы на чацвёрты дзень знаходжання ў частцы. З новага: звыкаем да жорсткай субардынацыі (чытай, бездапаможнасці), вонкавае праяўленне якой заключаецца збольшага ў татальным свінстве старэйшых па званні і безупынным дэманстрацыі свайго прывілеяванага становішча перад падначаленымі. Вельмі цешыла адно — класічнай

дзедאўшчыны з рукапрыклад-ствам у часці не было (як амаль і паўсюль у сучаснай арміі з развіццём сродкаў запісу інфармацыі), але зацюкаць чалавека можна, і не вымаючы рук з кішэняў.

Урок №7. Іерархія

Асноўная маса рэзервістаў — 23—26-гадовага ўзросту, мы старэйшыя не толькі за некаторых маладых лейтэнантаў, але і абсалютна за ўсё наша непасрэднае кіраўніцтва — 19—20-гадовых сяржантаў-тэрміоўцаў. Найлепшымі сяржантамі, на мой погляд, з’яўляюцца тыя, хто ўмее выконваць свае абавязкі без асабістых эмоцый. Такія хлопцы, безумоўна, змоглі зава-яваць агульную павагу, стаўшы для нас сапраўдным узорам. На жаль, гэта не тычыцца тых сяржантаў, хто выкарыстоўваў палажэнне, каб звесці рахункі і пацешыць сваю нікчэмнасць, займаючыся знявагамі: «Нас ганялі, дык і вам камфор-тнага жыцця не будзе, зусім расслабіліся «духі», «Жыць тут вы будзеце па паняццях, па-водле статута вас будуць толькі мець». Карціна дапаўнялася эпізодамі дробных крадзяжоў з тумбачак рэзервоўцаў вядома кім. Пад канец збораў напружа-насць і нервовасць ледзь не пры-вляла да бойкі між сяржантам і рэзервістам (што па армейскіх законах магло скончыцца вельмі сур’ёзна). Не дзіва, што між са-бой рэзервісты далі сяржантам пагардлівыя мянушкі: «пастухі», «срачнікі!», «шпана» або, да най-больш задзірыстых, «петушкі».

Патрохі набліжаюцца пер-шыя выходныя. Тыповы распа-радак дня пасля пад’ёму і сня-данку: развод, заняткі «стра-явой» 3—4 гадзіны на плацы, ваенная тэорыя ў клубе, абед, фізкультурныя заняткі на поўны страўнік (звычайна бег на 1,5—2 км), агідная палітнадрыхтоўка ў клубе, зноў ваенная тэорыя ці практычныя заняткі па тактыцы, вячэра, вольны час (1 гадзіна), прагляд беларускіх ці, чамусьці, расійскіх навін, адбой... Час у арміі цягнецца вельмі маруд-на. Калі прачнешся а шостаі гадзіне, а трэцій дня біялагічны гадзіннік адчайна сігналізуе аб наступленні вечара. У многіх праяўляюцца лёгкія формы параноі: мне, як і многім, здаецца, што живу ў клятай казарме ўжо не першы тыдзень, пазней, у нядзелю, пасля наведвання, пэўныя таварышы нават адзна-чаюць, як пастарэлі іхнія бацькі!

Урок №8. Палітінфармаванне

Клуб, сотні галоў павернуты ў бок вялікага экрана, дзе транс-лююцца кадры тэлебачання тэрарыстаў «ЛНР» — бадзёрым голасам вырадак з каскай «Прэ-са» паведамляе пра «апошнія хвіліны жыцця украў», вядзе агонь батарэя «градаў»... Ма-натонныя закадравы голас па-чынае аповед пра крывадушны Захад, зламысна арганізаваныя ім пункты нестабільнасці, каля-ровыя рэвалюцыі, фашысцкія рухі ля нашага парога. На фо-не карцінкі з нацыянальнымі беларускімі і ўкраінскімі сцягамі гон накіроўваецца на мясцо-вых адмарозкаў, «пятую кало-ну», якую рыхтуюць бандэра-нацысты на базях недружалюб-най сёння Украіны... Замбаванне ідзе поўным ходам, ліюцца памы і ахінея, мігцяць карцінкі, показ-ваюцца кадры з Майдану, мана-тонны голас працягвае грузіць міксам спаражненняў БТ (част-

ка пра апазіцыю) і тэлеканалаў «Россия/НТВ» (усё астатняе). У зале чуецца задаволены гул, большасць такая трактоўка падзей цалкам задавальняе, найбольш уражлівыя ўхвальна матляюць галовамі. Слова бя-рэ зампаліт, яшчэ раз нагадвае, што «НАТА не спіць, рыхтуюць правакацыі, хутчэй за ўсё, яны будуць у раёне Гродна ці Брэста, нашай з вамі задачай у выпадку буйнамаштабнай вайны будзе ўтрыманне пазіцый да прыходу саюзнай арміі Расіі, прыдаткам якой, па сутнасці (ну вы самі раз-умеете), мы з’яўляемся».

Пасля працяглага афіцыйёу прапануецца задаць пытанні з залы, але тут здараецца «асечка»:

— Ці нясе салдат адказнасць за выкананне загаду, які, як аказа-лася пасля, быў злачынным? — першае пытанне і адразу ж у лоб.

— Калі загад падначалена-му быў аддадзены вусна (а як інакш у арміі аддаюцца загады?),

Беларускіх рэзервістаў прымушалі глядзець тэлебачанне «ЛНР»

то вы, верагодна, нічога не дака-жаце і будзеце несці поўную ад-казнасць, — быццам і жартуе, з усмешкай нечакана адкрыта ад-казвае зампаліт.

— Мы прысягаем на абаро-ну суверэнітэту і тэрытарыяль-най цэласнасці Беларусі, але ж і ўкраінцы таксама прысягалі, а іх цяпер усё за гэта «цкуюць», як жа так? — пытанне з іншага кан-ца залы.

«Так, абсалютна слушна, але вы ж разумеете... (працяглая замінка, зампаліт падбірае сло-вы, нарэшце яго азарае)... На-ват тэкст прысягі можна сказаць для ўласнай прапаганды, бачы-це, як гэтыя пад*расы хаклы ўсё перавярнулі з ног на галаву!» — абураецца прамоўца.

Пачаўся лёгкі раздражнёны гул, выдавочна, адказы зампаліта на гэтыя два пытанні спарадзілі ў кагосьці міні-разрыў шаблона і прымусілі задумацца.

Гэты толькі адзін з уводных заняткаў па палітнадрыхтоўцы, на астатніх было прыкладна тое ж самае, а яшчэ агіткі пра моц расійскай зброі, гераічная гісторыя беларускага войска ў складзе арміі СССР, адрознен-не патрыятызму ад шкодна-га нацыяналізму, сапраўдныя беларускія патрыёты, якімі мы ўсе ганарымся на прыкладзе міфалагізаванага Дзедз Талаша і Кірыла Арлоўскага).

Наступіла субота, у арміі гэта «парка-гаспадарчы дзень», мы будзем драіць падлогі ў казар-ме, мяняць ісподняе і, нарэшце, памыемся, а гэта значыць, што прынамсі сёння ўвечары можна будзе засынаць не пасярод невы-носнага шмону потных смурод-ных нямытых мужчынскіх целаў (трохразовае «ўра!»).

Да абеду нас, каму патрабуецца (і каму не) паспяваюць пагаліць электрамашынкай з неверагод-на тупымі нажамі. Форменны са-дызм і, безумоўна, мой самы гор-шы досвед стрыжкі.

Урок №9. Лазня

Хоць і збіраліся ў неймавернай спешцы, каля лазні стаім хвілін 40, мароз паспявае закруціць ву-шы ў трубочкі. Нарэшце ўзвод зайшоў, у вялікім пакоі трэ-ба поўнасцю агаліцца і скінуць

войска

сподняе ў азначаныя купкі, каб трапіць на 10 хвілін у вялізны калідор з душавымі. На нас, цал-кам голых, ацэньліва глядзіць мілавідная жанчына-доктар. «Во праца ў бабы!» — рагоча хтосьці побач. Памыўшыся, бяру ўдзел у штотыднёвай латарэі пад назваю: «Давайце мяняцца, у каго бялізна не па памеры!?!». У кагосьці «калікі» трашчаць па швах, мне ж на гэты раз дастаюцца вялізныя, а на гэтым самым месцы — жоўта-карычневая пляма...

Пасля лазні зноў стаім, яш-чэ даўжэй за мінулы раз, каля гадзіны. На маёй мачалцы вы-растае сямісантыметровы лядзяш. Прапаршчык дае каманду наша-му ўзводу рухацца ў парк раз-гружаць торф. Ідзем адразу пас-ля лазні наноў вымазацца і пра-пацець...

Увечары ў мяне пачынаюцца праблемы з каардынацыяй, а ка-цялок пачынае горш варыць — тэмпература. Вірус, які ходзіць па казарме з першых дзён і ўжо паклаў у санчастку некалькі таварышаў, прабіў мой саслабе-лы імунітэт. Дастаўшы пару не-легальных аспірынак у знаёмца (у санчасці далі б тое самае), вы-рашаю, што сон і заўтрашні вы-ходны адновіць мае сілы. Не па-мыляюся...

Другі тыдзень — дакладная копія першага, акрамя пятніцы, дня першых стрэльбаў.

Урок №10. Стрэльбы

Ля збраёўні гуртуецца вялікі натоўп аднолькавых камуфля-ваных хітрастрыжаных людзей з канічкамі на пагыліцах, атрымліваем АК-74, падсумак, пару магазінаў і ідзем таўпіцца ля кашчёркі па валенкі і ўцеplення штаны. На-строй ва ўсіх сёння ўзняты. Пара МАЗаў давозяць нас да палігона. Доўга чакаем, закасцячелымі пальцамі адпрацоўваем на ма-розе прыёмы па разборцы зборцы аўтамата. Малады маёр дае нам настаўленні па тэхніцы бяспекі пры стрэльбе: «Значыц-ца так, яўрэі, зброю ні на каго не наводзіць, тым больш за-раджаную, тым больш у мой бок! Затвор не суправаджаем, заклініць патрон — адарве ву-шы. Калі трапілі ў мішэнь, не трэба адразу ж рабіць на пры-кладзе засечкі».

Нарэшце пачынаецца, шыхту-емся пяцёркамі. «Напагатоў!», «Да бою!» — панеслася! Пятля-ючы, як мангольскі джэйран, да-бягаю і плюхаюся на агнявы ру-беж. Магазін (з 9 патронамі), за-сцерагач, перасмыкаю, цэлюся, засцерагач. «Да стрэльбы гото-вы!», на адлегласці 100 метраў уздымаецца першая мішэнь. «Адзіночнымі, агонь!» Засце-рагач, цэлюся — бах! (гучней, чым можна было уявіць) — ку-ля з трасерам утварае прыго-жы скупок пылу і снегу побач з мішэнню і адлятае рыкашэ-там ад мерзлай зямлі дыга-наллю ўгору яшчэ метраў на 100, ого! Бах! Другая куля за-вальвае мішэнь. Пераключаю-ся на аўтаматычны агонь, за 300 метраў паўстае зусім ужо маленькі сілуэт пехацінца. Брбрбах! Траса міма. «Вы-шэй!» — карэктуе стральбу афіцэр. Брбрбах! Трапіў! Ура! «Рэшту ў паветра!» — два-тры патроны выстрэльваюцца, на вялікі жаль, упустую. «Страль-бу скончыў!» — «Да агляду!» Здымаю магазін, кладу, каб бы-ло бачна, што ён пусты, адвод-жу затвор, патронаў ў ім няма. «Агледжана!» Збіраю гільзы ў рукавіцу і задаволены скачу прэч, каб прайсці другасны агляд аўтамата і здаць свае гільзы. Гэ-ты дзень варта запомніць.

Пасля вясёлай часткі, па пры-ездзе ў казарму, пачынаецца самае нецікавае — чыстка. Усе дэталі зброі пакрыты слоem парахавога нагару (ён большы, калі страляеш халастымі), раз’ядае метал, калі яго не адчышчаць. Пры дэфіцыце масла і пеналаў з інструментам спатрэбілася шмат выкарыста-най падшывы і некалькі гадзін часу, каб сяржанты нарэшце засталіся задаволенымі якасцю нашай чысткі. Яркі ўспамін таго вечара — вельмі баляць палыцы.

Урок №11 Прысяга

13 снежня — адзіны дзень прысягі ў краіне. На вялізным плацы са зладжанасцю, якой я так захапляўся, калі толькі прыбыў, стаім усе мы — новае папаўненне беларускага войска. Справа за ма-лым, фармальнасць, прачытаць тэкст прысягі перад шыхам на вачах блізкіх і знаёмых. Не ведаю чаму, вельмі расхвляяўся, знеп-не гэта прааўляецца ў адсутнасці ўсякіх эмоцый на маім засяроджа-ным твары і пэўнай скаванасці рухаў, якая, бадай, якраз арганічна ўлісваецца ў агульную карціну. Мая чарга: выпягваючы насок, адбіваю крокі, падышоўшы да стала, адкрываю тэкст:

«Я, грамадзянін Рэспублікі Бе-ларусь, урачыста клянуся быць адданым свайму народу...»

Скончыў, усміхаюся, пры-маю віншаванне, падпісваюся, руку на цаўе аўтамата: «Служу Рэспубліцы Беларусь!» І ў шыхт. Вось і ўсё.

«Трымаюць раўненне і крочаць калоны, Душою адчую з’яднаны атрад. Павер, не забуду герояў імёны І што бараню я святло родных хат».

«Бо я беларускага войска сал-дат!» — успамінаю ўрываак з песні Сяргея Макея, якую, як ні дзіўна, тут заўсёды спявае ад-но з аддзяленняў аўтароты (для сябе ахрысціў іх аддзяленнем нацыяналістаў; а ўвогуле, вы-бар шыхтавай песні залежыць выключна ад густу сяржантаў). Апроч мяне з узвода (30 салдат)

З 30 чалавек узвода прынялі прысягу па-беларуску чалавек 5—6

прынялі прысягу па-беларуску яшчэ чалавек 5—6, гэта не мно-га, але ў прыватных гутарках высветлілася: большасць абралі расійскі тэкст толькі таму, што пасаромеліся зрабіць «не як усе». На жаль, былі такія, хто абраў расійскі варыянт прын-цыпова, бо «на беларускай размаўляюць толькі свядомыя і адмарозкі»... Урачыстым мар-шам праходзім каля трыбуны з высокім кіраўніцтвам, за тры-бунай тысячны натоўп з сем’яў навабранцаў. Ідзем у размяшчэн-не здаваць зброю і атрымліваць «звальняшкі» ў горад, звонку во-кны казармы пчыльна абляпілі цывільныя, якія назіраюць за нашымі прыгатаваннямі ўнутры: «Мы што ім, рыбкі акварыум-ныя?!» — агучвае агульную дум-ку адзін з лейтэнантаў.

Урок №12, апошні. Армейскі гумар

Цяжкасці і, мякка кажучы, абсурд натуральным чы-нам спараджаюць ў войску дзве скрайнасці: дзікі мат і часта такі ж дзікі гумар. Пасля толькі адна-го месяца ў войску я пераканы, што ўсе армейскія анекдоты за-

снаваны на рэальных гісторыях. Сітуацыя, сведкам якой быў.

Ранак, дзяжурныя ў суседніх кубрыках працяглы час нама-гаюцца выраўнаць койкі ў ад-ну лінію, кожны ў сваім кубары. Усё б добра, але два растапыраныя ложка з суседніх кубараў, што ста-яць недзе ў цэнтры прыгалоўямі адзін да аднаго, перашкаджаюць абедзвюм групам дзяжурных за-кончыць раўняць свой кубар. Калі зрабіць роўную лінію ў пер-шым кубрыку — ложак з перша-га выпхне ложак ў другім кубры-ку, зламаўшы раўненне ў ім, і на-адварот. Скеміўшы, у чым рэч, дзяжурныя па кубрыках не пры-думваюць нічога лепшага, чым, упёршыся двума бандамі ў абед-зве койкі з розных бакоў, пачаць штосілы пхаць ложка у супраць-леглы ад сябе бок у кубрык сусе-да, што спараджае ў нас, пабоч-ных назіральнікаў, дружны рогат.

— І гэта людзі з вышэйшай адукацыяй, — заўважае адзін з сяржантаў.

— Ну! Не каб рычаг прымяніць! — справядліва ад-значае рэзервіст-інжынер, які праходзіць міма.

Эпілог

Круглае тут носяць, а квадрат-нае прымусяць каціць, камфор-ту тут амаль няма, што фізічнага, што псіхілагічнага, парадкі амаль турэмныя, нічым гуманным тут не авалодаеш, а розуму не на-бярэшся — гэта і ёсць жыццё ў спартанскіх умовах. Магчыма, так трэба, каб хутчэй пазбыц-ца рамантычных ілюзій і зра-зумець сапраўдныя функцыі, якія выконвае армія. Яна не для парадаў і ўрачыстасцяў. Ці баяз-дольнае наша войска? На грамад-зянцы чуў пра адны стрэльбы за ўвесь тэрмін і іншыя байкі — гэ-та не так, прынамсі ў нас усё бы-ло належным чынам, стрэльбы былі некалькі разоў (за 1 ме-сяц), на тактычных занятках як трэба поўзалі на пузе па калю-жах і гразі, да аўтамата паспя-ваеш звыкнуць, практыкаванні ужо робіш спрытна, не губляючы часу на асэнсаванне за-гаду — шчыра кажучы, думаў, што будзе менш сур’ёзна. Пры належнай каардынацыі на-ша армія — гэта моц, здоль-ная агрызацца і аказаць год-ны супраціў любому непрыя-целю. Адзіны сур’ёзны пралік і засмучэнне — ідэалагічная падрыхтоўка, якая насамрэч за-ахвочвае русафільскія настроі нават у шкоду афіцыйнай улад-най пазіцыі. Гэта і прагляд расійскіх навін, і ўсхваленне зампалітам асобы Пуціна (пры тым крытыкуючы Лукашэнку, свайго галоўнакамандуючага)...

Марозны снежаньскі вечар, КПП, стракаты шыхт (ужо не статак) рэзервістаў, якія днём пераапрануліся ў цывільнае, ча-кае дозволу старшага лейтэнанта пакінуць тэрыторыю часці.

— Давайце хлопцы, збор прайшоў як трэба, беражыце ся-бе, такія абаронцы нам патрэб-ныя. Чакаем вас летам!

CESLIARY.BY

мэбля і цяслярскія працы ў мінску

Цяслярскія працы

Шафы-купэ, кухні ды любая іншая мэбля Вашае мары!

+375 44 461-90-20

(Velcom)

+375 29 749-90-20

(МТС)

Мінск

Мінск

Д. В.

091599592

Беларусы ўшаноўваюць камянямі памяць гістарычных падзей. На фота: памятныя валуны на полі, дзе адбылася бітва на Уле (Чашніцкі раён). У 1564 годзе войска Вялікага Княства Літоўскага на чале з Мікалаем Радзівілам Рудым, Раманам Сангушчам і Рыгорам Хадкевічам перамагло расійскую армію князя Шуйскага. Перамога была здабытая малой крывёю і стала адной з найслаўнейшых у гісторыі беларускай зброі.

Увечары 14 лютага ў Парку дружбы народаў мінчукі запусцілі некалькі сотняў нябесных ліхтарыкаў. Удзел у рамантычным флэшмобе ўзялі і маладыя, і старыя. Ліхтарыкі можна было купіць на месцы, але дзеля гэтага трэ' было стаяць у вялікай чарзе.

11—15 лютага ў Мінску прайшоў XXII Міжнародны кніжны кірмаш. Удзел у выставе ўзялі 28 краін. Ганаровым госцем у 2015 годзе стаў Кітай. Расійскія выдавецтвы прывезлі надзіва многа эзатэрычнай і антынавуковай літаратуры, а на стэндзе РФ людзі ў форме чырвонаармейцаў раздавалі георгіеўскія стужкі.

Фасад будынка Акадэміі навук у Мінску ўпрыгожвае новая ілюмінацыя. Яе мантаж скончылі ў студзені. Цяпер знакавы для беларускай сталіцы будынак па-новаму падсвечаны ў цёмны час сутак. Акадэмія з'яўляецца помнікам архітэктуры. Узведзеная па праекце Іосіфа Лангбарда ў 1935—1939 гг.

Анекдоты і жарты

Перакладчык Януковіча раскажаў анекдотычную гісторыю, як той размаўляў з Абамам.

Былы прэзідэнт Украіны Віктар Януковіч перад тым, як наведаць Вашынгтон і сустрэцца з прэзідэнтам Баракам Абамам, атрымаў некалькі трэніровак па асновах англійскай мовы. Інструктаж яму даваўся наступны:

1) Калі падыходзіць да Абама, перш за ўсё трэба сказаць «How are you?» (Як Вашы справы?).

2) Абама адкажа «I am fine, and you?» (Я ў парадку, а Вы як?).

3) І вось цяпер трэба сказаць «Me too» (Я таксама).

Усё. Пасля гэтага мы, перакладчыкі, зробім усю працу. А вось што адбылося і навіна ўпісана, так бы мовіць, у аналы.

Януковіч працягвае руку і прамаўляе: «Who are you?» (Хто вы такі?).

Містар Абама крышачку шакаваны, але бярэ сабе ў рукі і са сваім фірмовым гарвардскім гугарам адказвае: «I'm Michelle's husband» (Я — муж Мішэль!).

Ну, тут ужо Януковіч спрацаваў сапраўды як вучылі: «Me too» (Я таксама!).

Стас Міхайлаў адмяніў усе канцэрты ва Украіне. Таму не трэба казаць, што Украіна нічога не дабілася.

Усе маркетологі і мерчэндайзеры свету няможлыя супраць мужыка са спісам пакупак.

.....

«НН» сто гадоў з вамі

Я хацеў бы спаткацца з Вамі на вуліцы

У ціхую сінюю ноч

І сказаць:

«Бачыце гэтыя буйныя зоркі,

Ясныя зоркі Геркулеса?

Да іх ляціць наша сонца,

І нясецца за сонцам зямля.

Хто мы такія?

Толькі падарожныя, — папутнікі сярод нябёс.

Нашто ж на зямлі

Сваркі і звадкі, боль і горьч,

Калі ўсе мы разам ляцім

Да зор?»

Максім Багдановіч

«НН». №7. 1915.

Закаханых разагналі бульдозерамі. На вечаровай акцыі «Маладога фронту» сабралася некалькі дзясяткаў чалавек. Юнакі раздавалі стужкі колераў еўрапейскага сцяга ды палілі бенгальскія агеньчыкі. Пацалункі былі пальмянымі, віншаванні і прамовы — кароткімі. Міліцыянты папярэдзілі Статкевіча, што ён будзе несці адказнасць за мітынг. Праз паўгадзіны пасля пачатку амонаўцы і снегаачышчальныя машыны выціснулі моладзь з плошчы. Нікога не затрымалі.

«НН». №7. 2005.

Наша Ніва

незалежная газета

заснаваная ў 1906, адноўленая ў 1991

галоўныя рэдактары «Нашай Нівы»:

З.Вольскі (1906), А.Уласаў (1906—1914),

Янка Купала (1914—1915), А.Луцкевіч,

У.Знамяроўскі (1920), С.Дубавец (1991—2000).

сакратарка рэдакцыі Таццяна Кур'ян

шэф-рэдактар Андрэй Дынько

намеснікі галоўнага рэдактара Ягор Марціновіч

Зміцер Панкявец

галоўны рэдактар Андрэй Генадзевіч Скурко

заснавальнік Прыватнае прадпрыемства

«Суродзічы»

выдавец Прыватнае прадпрыемства

«Суродзічы»

АДРАС ДЛЯ ДОПІСАЎ:

220050, Мінск, а/с 537

Tel/fax: (017) 284-73-29, 8-029-613-32-32,

8-029-707-73-29.

E-mail: nn@nn.by

On-line: www.nn.by

Падпісны індэкс:

індывідуальны — 63125

для прадпрыемстваў — 631252

© НАША НІВА. Спасылка на «Нашу Ніву» абавязковая. 8 палос фарма-там А2, 4 друк. арк. Друкарня Рэспубліканскае ўнітарнае прадпрыемства «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП №02330/106 ад 30.04.2004. Пр. Незалежнасці, 79, 220013, Мінск. Рэдакцыя не нясе адказнасці за змест рэкламных абвестак. Пасведчанне аб рэгістрацыі перыядычнага выдан-ня №248 ад 22 чэрвеня 2009 г., выдадзенае Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь. Юрыдычны адрас: 220030 г. Мінск, вул.Энгельса, 34а. Р/р 3012206280014 у МГД ААТ «Белінвестбанк». Мінск, код 764.

Наклад 7001.

Газета выдаецца 48 разоў на год.

Нумар падпісаны ў друку 16.30 17.02.2015.

Замова №504.

Рэдакцыйны адрас: 220030 г. Мінск,

вул.Энгельса, 34а.

Цана дамоўная.

ISSN 1819-1614

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

9 1771819161008 1 5 0 0 7